

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY
(anonymizovaný opis)

Vrchní soud v Praze projednal ve veřejném zasedání konaném 22. 3. 2023 a 26. 4. 2023 v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Hany Navrátilové a soudců JUDr. Evy Rejchrtové a JUDr. Radka Hartmanna odvolání státního zástupce Vrchního státního zastupitelství v Praze a obžalovaných [příjmení] [jméno] [příjmení] a společností Metrostav a.s. a Metrostav Infrastructure a.s. proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka Pardubice z 12. 9. 2022, č. j. 62 T 4/2022 – 6159, a 26. 4. 2023 rozhodl

takto:

Podle § 258 odst. 1, odst. 2 trestního řádu a § 261 trestního řádu se napadený rozsudek částečně zrušuje, a to

ohledně obžalovaného [příjmení] [jméno] [příjmení], obžalované společnosti Metrostav a.s. a obžalované společnosti Metrostav Infrastructure a.s. z důvodu § 258 odst. 1 písm. b) trestního řádu, ohledně obžalované společnosti CETTUS a.s. z důvodu § 261 trestního řádu v bodech 3) a 4) výroku o vině, v celém výroku o trestu a ve výroku o náhradě škody.

Podle § 259 odst. 3 trestního řádu se znovu rozhoduje tak, že

obžalovaní

I. Ing. [jméno] [příjmení],

narozen [datum], starobní důchodce, trvale bytem [adresa],

II. Metrostav a.s.

IČO 000 14 915, se sídlem Praha 8, Koželužská 2450/4,

III. Metrostav Infrastructure a.s.

IČO 242 04 005, se sídlem Praha 8, Koželužská 2246/5,

IV. CETTUS a.s.

IČO 150 49 531, se sídlem Pardubice - Zelené předměstí, Jiráskova 2839,

jsou vinni, že

spolu s již odsouzenými [příjmení] [jméno] [příjmení], Ing. [jméno] [příjmení], Ing. [jméno] [příjmení], Ing. [jméno] [příjmení], Ing. [jméno] [příjmení], Ing. [jméno] [příjmení], Ing. [jméno] [příjmení] a obžalovanou společností C a [příjmení], Pardubice a. s.,

v rozporu s podmínkami Integrovaného operačního programu uvedenými pod bodem č. 9 Příručky pro žadatele a příjemce prioritní osy 5, Národní podpory územního rozvoje, oblast intervence 5.1, Národní podpory využití potenciálu kulturního dědictví podporované aktivity 5.1b, podaktivity 5.1b1, 3. časově uzavřené výzvy s vydáním dokumentu 1.0 postupovat v souladu se ZVZ a dodržovat zásady Smlouvy o fungování EU, na základě výzvy vyhlášené Ministerstvem kultury ČR dne 24. 10. 2011 v rámci projektu Obnova součástí NKP Hřebčín v Kladruzech nad Labem, unikátní kód žádosti č. 24It5P0002 ze dne 28. 12. 2011 a v rozporu s § 6 ZVZ, dále v rozporu s čl. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/18/ES, o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby,

jž odsouzení [příjmení] [jméno] [příjmení], předseda představenstva společnosti CETTUS a.s. (do 31. 8. 2011 V & N, veřejná obchodní společnost) se sídlem Pardubice – Zelené Předměstí, Jiráskova 2839, PSČ 53002, (dříve [příjmení] – Zelené Předměstí, tř. Míru 90, PSČ 53002) a zároveň minimálně od 20. 10. 2010 působící jako odborný technický poradce Národního hřebčína Kladruby nad Labem a od 20. 9. 2011 jako jeho zástupce na základě plné moci udělené k úkonům spojeným s investorsko-inženýrskou činností pro akci „Obnova součástí národní kulturní památky Hřebčín v Kladruzech nad Labem, II. etapa projektu“, a Ing. [jméno] [příjmení], od 28. 6. 2012 do 15. 11. 2012 zastupující ředitelka Národního hřebčína Kladruby nad Labem, od 1. 9. 2012 manažerka projektu IOP za zadavatele a zároveň účastník komise pro otevírání obálek,

v rámci výzvy na veřejnou zakázku „Realizace I. a II. etapy projektu Obnova součástí národní kulturní památky Hřebčín v Kladruzech nad Labem“ uveřejněné ve Věstníku veřejných zakázek pod ev. č. 342280 dne 18. 3. 2013 veřejným zadavatelem, Národním hřebčínem Kladruby nad Labem, s.p.o., se sídlem Kladruby nad Labem čp. 1, dle § 2 odst. 2, písm. b) ZVZ jako zakázka v otevřeném řízení dle § 27 ZVZ s druhem zakázky projekt a provádění stavebních prací, odhadovanou hodnotou 250 000 000 Kč bez DPH, s jediným kritériem, nejnížší nabídkovou cenou, se lhůtou pro doručení žádostí o dokumentaci nebo přístup k dokumentům a lhůtou pro doručení nabídek nebo žádostí o účast do 13:00 hod. dne 6. 5. 2013 a podmínkou pro otevírání nabídek se stejným datem, s datem dokončení dne 31. 10. 2014, financované z prostředků Evropské unie

disponovali již před vyhlášením výzvy k podání nabídky v rámci otevřeného řízení, tedy přede dnem 18. 3. 2013, informacemi týkajícími se předmětné zakázky, které po předchozí vzájemné dohodě předali minimálně obžalovanému [příjmení] [jméno] [příjmení], oblastnímu řediteli Divize 9 Pardubice, zároveň i garantu této zakázky uchazeče, obžalované společnosti Metrostav a.s. se sídlem Praha 8, Koželužská 2246, a od této odvozené společnosti Metrostav Infrastructure a.s., Ing. [jméno] [příjmení], předsedovi představenstva společnosti C a [příjmení], Pardubice, a.s. se sídlem Pardubice, K Vápence 2677 a Ing. [jméno] [příjmení], předsedovi představenstva společnosti enteria, a. s., jež je jediným akcionářem společnosti C a [příjmení], Pardubice a. s., jednajícím v zájmu a v rámci těchto společností, v úmyslu zajistit jim nejvýhodnější nabídku, a to tak, že již dne 15. 2. 2013 Ing. [jméno] [příjmení] ústně sdělila Ing. [jméno] [příjmení], že výběrové řízení mají hotové a ze všech ministerstevschválené s tím, že příští týden zveřejní a vypíší výběrové řízení; dne 20. 2. 2013 v rámci osobní schůzky konané kolem 14:00 hod. v Kladruzech nad Labem, Ing. [jméno] [příjmení] potvrdila Ing. [jméno] [příjmení], že zadávací dokumentace vymezující

předmět veřejné zakázky již byla schválena všemi dotčenými ministerstvy, což si v průběhu konané schůzky v 14:12 hod. telefonicky ověřila od Ing. [jméno] [příjmení], zaměstnankyně Ministerstva zemědělství ČR, a tyto informace Ing. [jméno] [příjmení] předal dále, jak telefonicky, tak i v rámci osobních jednání Ing. [jméno] [příjmení], Ing. [jméno] [příjmení] a Ing. [jméno] [příjmení],

dne 21. 2. 2013 v 19:56 hod. Mgr. [jméno] [příjmení], advokát advokátní kanceláře [jméno], Holásek & Partners, s.r.o., administrátora zakázky, z e-mailové adresy [email], zaslal Ing. [jméno] [příjmení] na e-mailovou adresu [email] zprávu s předmětem, „Poptávka po službách“ sesouborem, 2013 MF. [titul]“ s průvodním textem: „...ve vztahu k našemu případu NH Vám v příloze posílám aktuální verzi zadávací dokumentace k Vaší případné revizi...“, kdy ještě předtím stejného dne ve 14:07 hod. ústně Ing. [jméno] [příjmení] sdělil Ing. [jméno] [příjmení], že, „...podmínky ještě [příjmení] neposlal, protože z ministerstva přilítla ještě nějaká drobnost, nějaká technická úprava slovosledu, kterou do toho zahrne a pošle mu čistopis a nejdéle zítra to Ing. [příjmení] dá...“,

poté dne 25. 2. 2013 v rámci hovoru Ing. [jméno] [příjmení] sdělil Ing. [jméno] [příjmení], že má pro ně CD a aby se někdo od nich u Ing. [jméno] [příjmení] stavil s tím, že CD bude u Ing. [jméno] [příjmení], kterého Ing. [jméno] [příjmení] stejného dne instruoval o tom, aby 2 ks CD schoval s tím, že jedno je pro „Chládkovce“, kdy dne 26. 2. 2013 o převzetí CD nosiče se zadávací dokumentací Ing. [jméno] [příjmení] informoval Ing. [jméno] [příjmení], který na základě toho inicioval dne 27. 2. 2013 schůzku s Ing. [jméno] [příjmení] ze společnosti Metrostav, a. s., následně převzetí Ing. [jméno] [příjmení] potvrdil v rámci telefonického hovoru s Ing. [jméno] [příjmení] s uděleným pokynem, „tohle platí, je to finále, nemusíš se nad tím zamýšlet a takhle to bude“ a na základě disponování s tímto CD sdělil Ing. [jméno] [příjmení] dne 6. 3. 2013 Ing. [jméno] [příjmení], že ostatní nedají lepší cenu než oni, přičemž informace ze získané zadávací dokumentace před uveřejněním výzvy Ing. [jméno] [příjmení] využil minimálně k oslovení [jméno] [příjmení], jednatele společnosti AVERS, s.r.o. se sídlem Praha 4, Michelská 240/49, s navázáním spolupráce na zakázce, kterému dne 6. 3. 2013 sdělil, že by mu chtěl předat aktuální informace na jejich společné věci ze zrušené zakázky s domluvou na schůzce dne 8. 3. 2013, zároveň takto získanou zadávací dokumentací dne 26. 2. 2013 v 9:46 hod. Ing. [jméno] [příjmení] z e-mailové adresy [email] zaslal v souboru, 2013 dokumentace_k_odsouhlaseni_MF. [titul]“ Ing. [jméno] [příjmení], obchodnímu náměstkovi společnosti Metrostav a.s. na e-mailovou adresu uloženou pod názvem, [příjmení] [jméno], Ing.“, následně po vydání řádného oznámení o zakázce uskutečněném dne 18. 3. 2013, dne 21. 3. 2013 Ing. [jméno] [příjmení] z e-mailové adresy jiri.mottl@[webová adresa] zaslal Ing. [jméno] [příjmení] na e-mailovou adresu uloženou pod názvem, [příjmení] [jméno], Ing.“ seznam deseti doposud přihlášených zájemců, dále dne 10. 4. 2013 stejným způsobem seznam již dvacetipěti zájemců, přestože prohlídka místa plnění zakázky se uskutečnila nejdříve dne 15. 4. 2013, dále poté, co dne 26. 3. 2013 předal [jméno] [příjmení] na základě předávacího protokolu zadavateli vyhotovenou projektovou dokumentaci, včetně projektovou kanceláří vyhotovených výkazů výměr s celkovou souhrnnou částkou ve výši 246 300 394 Kč bez DPH, dne 28. 3. 2013 Ing. [jméno] [příjmení] sdělil Ing. [jméno] [příjmení] cenu veřejné zakázky stanovenou projektanty, kdy doslova uvedl, „dva, čtyři, nula a údajně tam je 20% rezerva jakoby v tom“ s tím, že tuto mu sdělil [jméno] [příjmení],

dne 29. 3. 2013 kolem 11:00 hod. předala v rámci osobního jednání v Hřebčíně Slatiňany Ing. [jméno] [příjmení] [jméno] [jméno] [příjmení] seznam dodavatelů přihlášených do výběrového řízení, o kterém věděla, že je určen i Ing. [jméno] [příjmení], kterému jej skutečně Ing. [jméno] [příjmení] předal a tohoto ještě týž den před samotným předáním informoval o tom, že v rámci zakázky je přihlášeno již sedmnáct dodavatelů, přičemž dne 2. 4. 2013 Ing. [jméno] [příjmení] požádal Ing. [jméno] [příjmení] o číselnou část, kdy dne 9. 4. 2013 v 15:39

hod. sdělil prostřednictvím SMS zprávy Ing. [jméno] [příjmení] Ing. [jméno] [příjmení], „Ahoj budu to mít zítra.V“, když ještě stejného dne v 14:30 hod. si Ing. [jméno] [příjmení] domluvil s Ing. [jméno] [příjmení] schůzku ve Slatiňanech,

následně dne 9. 4. 2013 v 16:41 hod. požádala Ing. [jméno] [příjmení] prostřednictvím SMS zprávy [jméno] [příjmení] o výkaz výměr s rozpočtem, přičemž doslova uvedla, „Prosím poslete mi emailem vykaz vymer s rozpoctem Nebo kde ho najdu.dekuji vonkova“ a protože se stejného dne v 17:33 hod. se dozvěděla, že flash disk s požadovanými údaji byl [jméno] [příjmení] předán řediteli Ing. [jméno] [příjmení] a uložen do trezoru, dne 10. 4. 2013 v 7:39 hod. pod záminkou sepsání zprávy požádala Ing. [jméno] [příjmení] o zapůjčení flash disku, dne 10. 4. 2013 v 13:36 hod. zaslal Ing. [jméno] [příjmení] Ing. [jméno] [příjmení] [jméno] zprávu ve znění, „[jméno] den pani inženýrko. Posoudili jsme to a bude lepe resit dotazy nez novy:..... Pro tamto se rad stavim az mi date vedet. Mej te se pekne. VN“, na což mu Ing. [jméno] [příjmení] prostřednictvím SMS zprávy odpověděla, „Mam pro vas podklady pripraveny.stavite se dneska nebo zitra.“, a v následného hovoru sdělila, že mu dá flash disk do ruky, protože to tam nechce nechávat a domluvili se, že Ing. [jméno] [příjmení] si pro něj osobně přijede do Slatiňan, kde se skutečně dne 10. 4. 2013 minimálně v době od 14:28 hod. do 15:08 hod. osobně sešli, následně si Ing. [jméno] [příjmení] domluvil s Ing. [jméno] [příjmení] stejného dne v 16:45 hod. u Ing. [jméno] [příjmení] schůzku na adrese Pardubice, Jiráskova 2839, kde předal Ing. [jméno] [příjmení] flash disk původně předaný Ing. [jméno] [příjmení], obsahující položkové výkazy výměr stanovené projekční kanceláří HELIKA, a.s.; stejného dne v 17:21 hod. Ing. [jméno] [příjmení] zaslal Ing. [jméno] [příjmení] a Ing. [jméno] [příjmení] [jméno] zprávu ve znění, „Mam rozpocet na kl“, a dne 11. 4. 2013 po 10:00 hod. v sídle společnosti C a [příjmení], Pardubice a.s. jej osobně předal Ing. [jméno] [příjmení], když ještě před domluvenou schůzkou s Ing. [jméno] [příjmení] dne 11. 4. 2013 v 9:36 hod., Ing. [jméno] [příjmení] informoval Ing. [jméno] [příjmení], že to měl přehrané za 10 min., má to všechno a může to Ing. [jméno] [příjmení] vrátit s ubezpečením, že to má zamčené a není tedy problém, a rovněž stejného dne v 13:05 hod. v rámci hovoru Ing. [jméno] [příjmení] vyřídil Ing. [jméno] [příjmení] poděkování, a ačkoli položkové výkazy výměr vyhotovené projekční kanceláří, společností HELIKA, a.s., neměly být poskytnuty žádnému dodavateli, s těmito minimálně zaměstnanci společnosti Metrostav a. s. pracovali a informace v nich uvedené použili k přípravě a sestavení nabídky, když již dne 7. 5. 2013 Ing. [jméno] [příjmení] prostřednictvím iPhonu, zaslal Ing. [jméno] [příjmení] v souboru, „d [bankovní účet] (petr.flaska) .pdf“ souhrnný výkaz výměr vypracovaný společností HELIKA, a.s., ve výši 246.300.394 Kč bez DPH, a dne 13. 5. 2013 [jméno] [příjmení] z e-mailové adresy [email], zaslala na e-mailovou adresu uloženou jako, „[příjmení] [jméno], Bc.“ zprávu s předmětem, „Hřebčín“ se souborem, „rekapitulace.xls“, obsahující Kontrolní rozpočet 2013 (KR 2013) ve výši 246.300.394 Kč bez DPH,

a poté, co Ing. [jméno] [příjmení], obchodní náměstek ředitele společnosti Metrostav a.s. Divize 9 Praha, zároveň i osoba pověřená schválením podané nabídky za uchazeče společnosti Metrostav a. s. se sídlem Praha 8, Koželužská 2246, Ing. [jméno] [příjmení], předseda představenstva uchazeče společnosti C a [příjmení], Pardubice a. s., se sídlem Pardubice, K Vápence 2677 a Ing. [jméno] [příjmení], člen představenstva uchazeče společnosti C a [příjmení], Pardubice a. s., všichni jednající v zájmu a v rámci těchto společností a od společnosti Metrostav a.s. odvozené společnosti Metrostav Infrastructure a.s., zjistili z předaných seznamů potencionálního uchazeče o zakázku, s úmyslem zajistit pro sdružení společností Metrostav a.s. a Chládek a [příjmení], Pardubice a.s. nejvýhodnější nabídku, nejpozději od 18. 3. 2013 do 20. 5. 2013 na přesně neustanovených místech ČR, nejméně však v Praze a Pardubicích, Ing. [jméno] [příjmení] společně s Ing. [jméno] [příjmení] a Ing. [jméno] [příjmení] nabídli Ing. [jméno] [jméno], prokuristovi společnosti STRABAG a.s. se sídlem Praha 5, Na Bělidle 198/21 (nyní Praha 5, Kačírkova 982/4,

Jinonice, 158 00 Praha 5), a Ing. [jméno] [příjmení], obchodnímu řediteli, zároveň i garantu v rámci této zakázky společnosti GEOSAN GROUP, a.s. se sídlem Kolín, U xanon-717x 430 (později GEOSAN STAVEBNÍ, a.s. se sídlem Praha 7, U průhonu 1516/32, nyní DOB CONSTRUCTION, a. s. se sídlem Praha 7, U průhonu 1516/32) finanční částky s cílem ovlivnit cenovou nabídku sdružení společností S a. s. a GEOSAN GROUP, a. s. tak, aby nemohla ohrozit cenovou nabídku sdružení společností Metrostav a.s., Chládek a [příjmení], Pardubice a. s. a IMOS Brno, a. s., aby se tak stalo vítězným uchazečem o tuto veřejnou zakázku,

kdy v přesně nezjištěné době přede dnem 14. 5. 2013 Ing. [jméno] [příjmení] na blíže určeném místě v Praze, v rámci osobního setkání, nabídl Ing. [jméno] [jméno] částku 1 mil. Kč za to, že se společnost STRABAG a.s. nebude angažovat v realizaci veřejné zakázky, a protože společnost S a.s. nebyla vedoucím účastníkem sdružení, Ing. [jméno] [jméno] po předchozím telefonickém hovoru s Ing. [jméno] [příjmení], kterému byl přítomen i Ing. [jméno] [příjmení], tomuto sdělil podmínky Ing. [jméno] [příjmení] spočívající v požadavku ve výši 4 mil. Kč,

následně dne 15. 5. 2013 v 7:56 hod. v telefonickém hovoru Ing. [jméno] [příjmení] poté, co mu předchází výsledek jednání s požadovanou částkou ve výši 4 mil. Kč sdělil Ing. [jméno] [příjmení], a po předchozí domluvě s Ing. [jméno] [příjmení], nabídl Ing. [jméno] [příjmení] ze stejného důvodu finanční částku v poloviční výši, tedy ve výši 2 mil. Kč, na tuto navrženou výši Ing. [jméno] [příjmení] odpověděl, že by jí mohl akceptovat, s tím, že toto ještě vyřeší v rámci setkání s Ing. [jméno] [jméno], protože „není možné, aby se to zaseklo na takových věcech“; o tomto jednání stejného dne v 8:55 hod. informoval Ing. [jméno] [příjmení] i Ing. [jméno] [příjmení] a v 10:52 hod. Ing. [jméno] [příjmení] s tím, že se snaží o snížení nabízené částky, a že Ing. [jméno] [příjmení] přistoupil na další jednání v této věci a následně se dne 15. 5. 2013 v době po 16:00 hod. Ing. [jméno] [příjmení] osobně setkal s Ing. [jméno] [jméno] v restauraci [příjmení] na adrese Pardubice, Legionářská 632,

přičemž na základě mimo jiné i výše uzavřené dohody Ing. [jméno] [příjmení], protože jejich cenová nabídka bude ve výši 242 mil. Kč, doporučil ostatním potencionálním uchazečům výběrového řízení, se kterými jednal, výši nabídkových cen v rozmezí 248 až 249 mil. Kč,

dne 20. 5. 2013 v době od 10:25 hod. do 12:58 hod. byly odevzdány nabídky a ve 13:15 hod. byly otevřeny obálky s nabídkami uchazečů, kdy sdružení společností CGM Czech, a.s., V. P. Procházka, s.r.o., RenoArt, s.r.o., KLEMENT, a. s. podalo nabídku s cenou 178.430.520 Kč, sdružení společností ID Stavby Group, s.r.o., a UNISTAV, a.s., podalo nabídku s cenou 178 436 647 Kč, společnost BAK stavební společnost, a.s., podala nabídku s cenou 192 315 792 Kč, společnost OHL ŽS, a.s. podala nabídku s cenou 248 299 078 Kč, sdružení společností STRABAG a.s. a GEOSAN GROUP a.s. podalo nabídku s cenou 245 698 535 Kč a sdružení společností Metrostav a.s., Chládek a [příjmení], Pardubice a.s. a IMOS Brno, a. s. podalo nabídku s cenou 242 590 297 Kč,

a v rámci podaných nabídek za sdružení společností Metrostav a.s., Chládek a [příjmení], Pardubice a.s., IMOS Brno, a.s., stvrdili dne 17. 5. 2013 návrh smlouvy o dílo za společnost Metrostav a.s. Ing. [jméno] [příjmení], za společnost C a [příjmení], Pardubice a.s. Ing. [jméno] [příjmení] a za společnost IMOS Brno, a. s. Ing. [jméno] [příjmení], čestné prohlášení o nabídkové ceně, prohlášení o zakázané dohodě za společnost Metrostav a.s. Ing. [jméno] [příjmení] a Ing. [jméno] [příjmení], prohlášení o zakázané dohodě za společnost C a [příjmení], Pardubice a.s. Ing. [jméno] [příjmení],

přičemž Ing. [jméno] [příjmení] a Ing. [jméno] [příjmení] po dohodě s Ing. [jméno] [příjmení], Ing. [jméno] [příjmení], vše s vědomím Ing. [jméno] [příjmení], jako předem vybraným uchazečům, poskytli zadávací dokumentaci před vyhlášením výzvy, dále cenu veřejné zakázky stanovenou projektanty, kompletní výkaz výměr s finančními částkami u jednotlivých

položek a seznam potencionálních uchazečů před odevzdáním nabídek, jednali v úmyslu získat pro sdružení společností Metrostav a.s., Chládek a [příjmení], Pardubice a.s. a IMOS Brno, a.s. prospěch spočívající v samotné realizaci předmětu uvedené veřejné zakázky a zisku z její realizace ve výši přesahující 1,7 %,

čímž nedodrželi stanovený postup za rovných podmínek pro všechny uchazeče v průběhu zadávacího řízení a porušili řádné a zákonné provedení veřejné zakázky na zhotovitele stavby v rámci realizace I. a II. etapy, „Obnova součástí národní kulturní památky Hřebčín v Kladrubech nad Labem“, která je součástí projektu financovaného z Integrovaného operačního programu EU, a obžalovaní zároveň věděli a byli srozuměni s tím, že popsáním jednáním by byly na základě nepravdivých podkladů nesprávně a neoprávněně vyčerpány a použity finanční prostředky, jenž by se uvedeným jednáním staly částečně nezpůsobilými výdaji nejméně ve smyslu části III odst. 15 písm. f) xi. Podmínek Rozhodnutí o poskytnutí dotace ve výši 25% částky dotace, a to ke škodě rozpočtu Evropské unie ve výši 85% a ze státního rozpočtu ČR ve výši 15%, v úmyslu způsobit Evropskému společenství škodu ve výši nejméně 51 550 438, 125 Kč a České republice zastoupené Ministerstvem financí ČR škodu ve výši nejméně 9 097 136, 125 Kč, tedy 60 647 574,25 Kč celkem

tedy:

obžalovaný [příjmení] [jméno] [příjmení] a obžalovaná společnost CETTUS a.s.

jednak umožnili jinému, aby v souvislosti se zadáním veřejné zakázky v úmyslu způsobit jinému škodu a opatřit jinému prospěch zjednal některému dodavateli přednost na úkor jiných dodavatelů, tohoto jednání se dopustili jako členové organizované skupiny, přičemž tohoto jednání, které bezprostředně směřovalo ke způsobení značné škody, se dopustili v úmyslu zločin spáchat, avšak k jeho dokonání nedošlo,

jednak vyhotovili nepravdivé doklady a v takových dokladech uvedli nepravdivé údaje vztahující se k výdajům souhrnného rozpočtu Evropské unie v úmyslu umožnit tím nesprávné použití finančních prostředků z takového rozpočtu, tohoto jednání se dopustili jako členové organizované skupiny, přičemž tohoto jednání, které bezprostředně směřovalo ke způsobení škody velkého rozsahu, se dopustili v úmyslu zločin spáchat, avšak k jeho dokonání nedošlo,

jednak se účastnili opatrování nástrojů k tomu, aby Ing. [jméno] [příjmení] uvedla v žádosti o poskytnutí dotace nepravdivé údaje a podstatné údaje zamlčela, tohoto jednání se dopustili jako člen organizované skupiny v úmyslu způsobit tak škodu velkého rozsahu

obžalované společnosti Metrostav a.s. a Metrostav Infrastructure a.s.

jednak nabídly úplatek jinému a pro jiného v souvislosti s podnikáním jiného v úmyslu opatřit jinému značný prospěch

jednak umožnily jinému, aby vyhotovil nepravdivé doklady, a v takových dokladech uvedly nepravdivé údaje vztahující se k výdajům souhrnného rozpočtu Evropské unie v úmyslu umožnit tím nesprávné použití finančních prostředků z takového rozpočtu, tohoto jednání se dopustily jako člen organizované skupiny, přičemž tohoto jednání, které bezprostředně směřovalo ke způsobení škody velkého rozsahu, se dopustily v úmyslu zločin spáchat, avšak k jeho dokonání nedošlo,

jednak se účastnily opatrování nástrojů k tomu, aby Ing. [jméno] [příjmení] uvedla v žádosti o poskytnutí dotace nepravdivé údaje a podstatné údaje zamlčela, tohoto jednání se dopustily jako člen organizované skupiny v úmyslu způsobit tak škodu velkého rozsahu

čímž spáchali

obžalovaní [příjmení] [jméno] [příjmení] a společnost CETTUS a.s.

pomoc ke zločinu zjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě podle § 24 odst. 1 písm. c) trestního zákoníku, § 256 odst. 1, odst. 2 písm. a), b) trestního zákoníku, ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 trestního zákoníku,

zločin poškození finančních zájmů Evropské unie podle § 260 odst. 1, odst. 4 písm. a), odst. 5 trestního zákoníku, ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 trestního zákoníku,

zločin dotačního podvodu podle § 212 odst. 1, odst. 5 písm. a), odst. 6 písm. a) trestního zákoníku, ve stadiu přípravy podle § 20 odst. 1 trestního zákoníku a § 212 odst. 7 trestního zákoníku,

vždy ve znění účinném od 1. 10. 2020,

obžalované společnosti Metrostav a. s. a Metrostav Infrastructure a.s.

pomoc ke zločinu zjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě podle § 24 odst. 1 písm. c) trestního zákoníku, § 256 odst. 1, odst. 2 písm. a), b) trestního zákoníku, ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 trestního zákoníku,

zločin podplacení podle § 332 odst. 1, odst. 2 písm. a) trestního zákoníku

zločin poškození finančních zájmů Evropské unie podle § 260 odst. 1, odst. 4 písm. a), odst. 5 trestního zákoníku, ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 trestního zákoníku,

zločin dotačního podvodu podle § 212 odst. 1, odst. 5 písm. a), odst. 6 písm. a) trestního zákoníku, ve stadiu přípravy podle § 20 odst. 1 trestního zákoníku a § 212 odst. 7 trestního zákoníku,

vždy ve znění účinném od 1. 10. 2020.

Podle § 44 trestního zákoníku, soud upouští od uložení souhrnného trestu obžalovanému [příjmení] [jméno] [příjmení], ve vztahu k rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové z 11. 8. 2020, sp. zn. 7 T 11/2015, jenž nabyl právní moci ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze z 24. 3. 2022, sp. zn. 4 To 11/2019.

Podle § 44 trestního zákoníku, za použití § 1, odst. 2 zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, soud upouští od uložení souhrnného trestu obžalované společnosti CETTUS, a. s., ve vztahu k rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 11. 8. 2020, sp. zn. 7 T 11/2015, jenž nabyl právní moci ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 24. 3. 2022, sp. zn. 4 To 11/2019.

Podle § 44 trestního zákoníku, za použití § 1 odst. 2 zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, soud upouští od uložení souhrnného trestu obžalované společnosti Metrostav a. s. a obžalované společnosti Metrostav Infrastructure a. s., ve vztahu k rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 31. 1. 2020, sp. zn. 4 T 42/2016, jenž nabyl právní moci ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 21. 6. 2022, sp. zn. 2 To 127/2020.

Podle § 229 odst. 1 trestního řádu se poškozená Česká republika, zastoupená Ministerstvem financí ČR, Letenská 15, 118 10 Praha 1, odkazuje se svým nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

Ve výroku o vině pod bodem 1) a 2) zůstává napadený rozsudek nedotčen.

Odvolání státního zástupce Vrchního státního zastupitelství v Praze se podle § 256 trestního řádu zamítá.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem byl obžalovaný [příjmení] [jméno] [příjmení] uznán vinným zločinem zjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě podle § 256 odst. 1, odst. 2 písm. a), b) tr. zákoníku, zločinem poškození finančních zájmů Evropské unie podle § 260 odst. 1, odst. 4 písm. a), odst. 5 tr. zákoníku ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku a zločinem dotačního podvodu podle § 212 odst. 1, odst. 5 písm. a), odst. 6 písm. a) tr. zákoníku ve stadiu přípravy podle § 20 odst. 1 tr. zákoníku a § 212 odst. 7 tr. zákoníku, kterých se měl dopustit jednáním popsaným pod bodem 3) výroku o vině napadeného rozsudku. Podle § 44 tr. zákoníku soud prvního stupně upustil od uložení souhrnného trestu ve vztahu k rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové z 11. 8. 2020, sp. zn. 7 T 11/2015, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze z 24. 3. 2022, sp. zn. 4 To 11/2019.

2. Obžalované společnosti Metrostav a. s. a Metrostav Infrastructure a.s. byly uznány vinnými zločinem zjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě podle § 256 odst. 1, odst. 2 písm. a), b) tr. zákoníku, zločinem poškození finančních zájmů Evropské unie podle § 260 odst. 1, odst. 4 písm. a), odst. 5 tr. zákoníku ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku a zločinem dotačního podvodu podle § 212 odst. 1, odst. 5 písm. a), odst. 6 písm. a) tr. zákoníku ve stadiu přípravy podle § 20 odst. 1 tr. zákoníku a § 212 odst. 7 tr. zákoníku, kterých se měly dopustit jednáním popsaným pod bodem 3) výroku o vině napadeného rozsudku, a dále zločinem pletich při zadání veřejné zakázky a při veřejné soutěži podle § 257 odst. 1 písm. d), odst. 2 písm. a) tr. zákoníku, zločinem poškození finančních zájmů Evropské unie podle § 260 odst. 1, odst. 4 písm. a), odst. 5 tr. zákoníku ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku a zločinem dotačního podvodu podle § 212 odst. 1, odst. 5 písm. a), odst. 6 písm. a) tr. zákoníku ve stadiu přípravy podle § 20 odst. 1 tr. zákoníku a § 212 odst. 7 tr. zákoníku, kterých se měly dopustit jednáním popsaným pod bodem 4) výroku o vině napadeného rozsudku. Podle § 44 tr. zákoníku za použití § 1 odst. 2 zákona č.418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, soud prvního stupně upustil od uložení souhrnného trestu ve vztahu k rozsudku Krajského soudu v Praze z 31. 1. 2020, sp. zn. 4 T 42/2016, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze z 21. 6. 2022, sp. zn. 2 To 127/2020.

3. Obžalovaná společnost CETTUS a.s. byla uznána vinnou zločinem pletich při zadání veřejné zakázky a při veřejné soutěži podle § 257 odst. 1 písm. d), odst. 2 písm. a) tr. zákoníku a zločinem poškození finančních zájmů Evropské unie podle § 260 odst. 1, odst. 4 písm. a), c) tr. zákoníku ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku, kterých se měla dopustit jednáním popsaným pod bodem 1) výroku o vině napadeného rozsudku, dále zločinem zjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě podle § 256 odst. 1, 2 písm. a), b) tr. zákoníku, zločinem poškození finančních zájmů Evropské unie podle § 260 odst. 1, odst. 4 písm. a), odst. 5 tr. zákoníku ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku a zločinem dotačního podvodu podle § 212 odst. 1, odst. 5 písm. a), odst. 6 písm. a) tr. zákoníku ve stadiu přípravy podle § 20 odst. 1 tr. zákoníku a § 212 odst. 7 tr. zákoníku, kterých se měla dopustit jednáním popsaným pod bodem 2) výroku o vině napadeného rozsudku, a dále zločinem pletich při zadání veřejné zakázky a při veřejné soutěži podle § 257 odst. 1 písm. d), odst. 2 písm. a) tr. zákoníku, zločinem poškození finančních zájmů Evropské unie podle § 260 odst. 1, odst. 4 písm. a), odst. 5 tr. zákoníku ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku a zločinem dotačního podvodu podle § 212 odst. 1, odst. 5 písm. a), odst. 6 písm. a) tr. zákoníku, ve stadiu přípravy podle § 20 odst. 1 tr. zákoníku a § 212 odst. 7 tr. zákoníku, kterých se měla dopustit jednáním popsaným pod bodem 3) výroku o vině napadeného rozsudku. Podle § 44 tr. zákoníku za použití § 1 odst. 2 zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, soud prvního stupně upustil od uložení souhrnného trestu ve vztahu k rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové z 11. 8. 2020, sp. zn. 7 T 11/2015, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze z 24. 3. 2022, sp. zn. 4 To 11/2019.

4. Poškozená Česká republika, zastoupená Ministerstvem financí ČR, byla podle § 229 odst. 1 tr. ř. se svým nárokem na náhradu škody odkázána na řízení ve věcech občanskoprávních.

5. Podle skutkových zjištění soudu prvního stupně skutek popsany v bodu 3) výroku o vině napadeného rozsudku spočívá v tom, že (velmi zkráceně) obžalovaný [příjmení] [jméno] [příjmení] a obžalované společnosti Metrostav a.s., Metrostav Infrastructure a.s. a CETTUS a.s. v rozporu s podmínkami Integrovaného operačního programu uvedenými pod bodem č. 9 Příručky pro žadatele a příjemce prioritní osy 5, Národní podpory územního rozvoje, oblast intervence 5.1, Národní podpory využití potenciálu kulturního dědictví podporované aktivity 5.1b, podaktivity 5.1b1, 3. časově uzavřené výzvy s vydáním dokumentu 1.0 postupovat v souladu se zákonem č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, a dodržovat zásady Smlouvy o fungování Evropské unie, na základě výzvy vyhlášené Ministerstvem kultury České republiky dne 24. 10. 2011 v rámci projektu „Obnova součástí národní kulturní památky Hřebčín v Kladrubech nad Labem“, unikátní kód žádosti č. 24It5P0002 ze dne 28. 12. 2011, v rozporu s § 6 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, a s čl. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/18/ES, o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby, Ing. [jméno] [příjmení] jako předseda představenstva společnosti CETTUS a.s. a zároveň minimálně od 20. 10. 2010 působící jako odborný technický poradce zadavatele a od 20. 9. 2011 jako zástupce zadavatele na základě plné moci udělené společností CETTUS a.s. k úkonům spojeným s investorsko-inženýrskou činností pro akci „Obnova součástí národní kulturní památky Hřebčín v Kladrubech nad Labem, II. etapa projektu“ a od 10. 1. 2012 na základě smlouvy uzavřené mezi zadavatelem a společností CETTUS a.s. zajišťující technický dozor investora, v rámci výzvy na veřejnou zakázku „Realizace I. a II. etapy projektu Obnova součástí národní kulturní památky Hřebčín v Kladrubech nad Labem“ uveřejněné ve Věstníku veřejných zakázek pod ev. č. 342280 dne 18. 3. 2013 veřejným zadavatelem dle § 2 odst. 2, písm. b) zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, Národním hřebčínem Kladruhy nad Labem, s.p.o., jako zakázka v otevřeném řízení dle § 27 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů s druhem zakázky projekt a provádění stavebních prací s odhadovanou hodnotou ve výši 250 000 000 Kč bez daně z přidané hodnoty, s jediným kritériem nejnížší nabídkovou cenou, se lhůtou pro doručení žádosti o dokumentaci a lhůtou pro doručení nabídek nebo žádosti o účast do 13:00 hod. dne 6. 5. 2013 a podmínkou pro otevírání nabídek se stejným datem, financované z prostředků Evropské unie, s datem dokončení dne 31. 10. 2014, disponoval již před vyhlášením výzvy k podání nabídky v rámci otevřeného řízení, tedy přede dnem 18. 3. 2013, informacemi týkajícími se předmětné zakázky, které po předchozí vzájemné dohodě předal minimálně Ing. [jméno] [příjmení], oblastnímu řediteli Divize 9 Pardubice, zároveň i garantu uchazeče společnosti M, Ing. [jméno] [příjmení], předsedovi představenstva společnosti C a [příjmení], a Ing. [jméno] [příjmení], předsedovi představenstva společnosti enteria, a. s., jež je jediným akcionářem uchazeče společnosti C a [příjmení], Pardubice a.s., s úmyslem zajistit tímto způsobem podobně popsáním v obžalobě nejvýhodnější nabídku, a to s přispěním Ing. [jméno] [příjmení], od 28. 6. 2012 do 15. 11. 2012 zastupující ředitelky NHK, od 1. 9. 2012 manažerky projektu Integrovaného operačního programu za zadavatele a zároveň členky komise pro otevírání obálek, Ing. [jméno] [příjmení] jednáním podrobně popsáním v napadeném rozsudku vybraným uchazečům poskytl před vyhlášením výzvy zadávací dokumentaci, poté cenu veřejné zakázky stanovenou projektanty, kompletní výkaz výměr a seznam uchazečů před odevzdáním nabídek, dne 20. 5. 2013 ve 13:15 hod. byly otevřeny obálky s podanými návrhy uchazečů, a v rámci podaných nabídek za sdružení společností C a [příjmení] – Metrostav - IMOS stvrdili dne 17. 5. 2013 návrh smlouvy o dílo za společnost Metrostav a.s. Ing. [jméno] [příjmení], za společnost C a [příjmení], Pardubice a.s. Ing. [jméno] [příjmení] a za společnost IMOS Brno, a.s., Ing. [jméno] [příjmení] a čestné prohlášení o nabídkové ceně a prohlášení o zakázané dohodě za společnost C a [příjmení], Pardubice a.s. Ing. [jméno] [příjmení], přičemž obžalovaní [příjmení] [jméno] [příjmení], Ing. [jméno] [příjmení] a Ing. [jméno] [příjmení], Ing. [jméno] [příjmení] i Ing. [jméno] [příjmení], jednali v úmyslu získat pro sdružení společností C a [příjmení] - Metrostav - IMOS jako předem vybraného uchazeče prospěch spočívající v samotné realizaci předmětu uvedené veřejné zakázky a případného zisku z její realizace, čímž nedodrželi

stanovený postup za rovných podmínek pro všechny uchazeče v průběhu zadávacího řízení a porušili řádné a zákonné provedení veřejné zakázky na zhotovitele stavby v rámci realizace I. a II. etapy „Obnova součástí národní kulturní památky Hřebčín v Kladrubech nad Labem“, která je součástí projektu financovaného z Integrovaného operačního programu Evropské unie ve výši 85% a z rozpočtu České republiky ve výši 15%, jenž se uvedeným jednáním stal nezpůsobilý, v úmyslu způsobit Evropskému společenství škodu ve výši 206 201 752,50 Kč a České republice zastoupené Ministerstvem financí České republiky škodu ve výši 36 388 544,50 Kč bez daně z přidané hodnoty.

6. Skutek popsáný v bodu 4) výroku o vině napadeného rozsudku spočívá podle zjištění soudu prvního stupně v tom, že (velmi zkráceně) obžalované společnosti Metrostav a.s. a Metrostav Infrastructure a.s. v rozporu s podmínkami Integrovaného operačního programu uvedenými pod bodem č. 9 Příručky pro žadatele a příjemce prioritní osy 5, Národní podpory územního rozvoje, oblast intervence 5.1, Národní podpory využití potenciálu kulturního dědictví podporované aktivity 5.1b, podaktivity 5.1b1, 3. časově uzavřené výzvy s vydáním dokumentu 1.0 postupovat v souladu se zákonem č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, a dodržovat zásady Smlouvy o fungování Evropské unie, na základě výzvy vyhlášené Ministerstvem kultury České republiky dne 24. 10. 2011 v rámci projektu Obnova součástí národní kulturní památky Hřebčín v Kladrubech nad Labem, unikátní kód žádosti č. 24It5P0002 z 28. 12. 2011, v rozporu s § 6 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, a s čl. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/18/ES, o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby, Ing. [jméno] [příjmení], obchodní náměstek ředitele společnosti Metrostav a.s., Divize 9, Praha, a zároveň osoba pověřená schválením podané nabídky za uchazeče společnost Metrostav a.s. společně s Ing. [jméno] [příjmení], předsedou představenstva uchazeče společnosti C a [příjmení], Pardubice a.s. a Ing. [jméno] [příjmení], členem představenstva společnosti C a [příjmení], Pardubice a.s., všichni jednající v zájmu těchto společností, v rámci výzvy na veřejnou zakázku „Realizace I. a II. etapy projektu Obnova součástí národní kulturní památky Hřebčín v Kladrubech nad Labem“ uveřejněné ve Věstníku veřejných zakázek pod ev. č. 342280 dne 18. 3. 2013 dle § 2 odst. 2, písm. b) zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, veřejným zadavatelem, Národním hřebčínem Kladruhy nad Labem, s.p.o., jako zakázka v otevřeném řízení dle § 27 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, s druhem zakázky projekt a provádění stavebních prací, s předpokládanou hodnotou 250 000 000 Kč bez daně z přidané hodnoty, s jediným kritériem, nejnižší nabídkovou cenou, se lhůtou pro doručení nabídek nebo žádostí o účast do 13:00 hod. dne 6. 5. 2013, zakázky financované z prostředků Evropské unie, poté, co z předaných seznamů zjistili totožnost uchazeče o zakázku, s úmyslem zajistit pro sdružení společností C a [příjmení], Pardubice a.s. a Metrostav a.s. nejvýhodnější nabídku, nejpozději od 18. 3. 2013 do 20. 5. 2013 na přesně neustanovených místech v České republice, nejméně v Praze a Pardubicích, Ing. [jméno] [příjmení] společně s Ing. [jméno] [příjmení] a Ing. [jméno] [příjmení] nabídli Ing. [jméno] [jméno], prokuristovi společnosti STRABAG a.s., jednajícímu v zájmu a v rámci činnosti této společnosti, a Ing. [jméno] [příjmení], obchodnímu řediteli a zároveň garantu v rámci této zakázky uchazeče společnosti GEOSAN GROUP a.s. (později GEOSAN STAVEBNÍ a.s., nyní DOB CONSTRUCTION a.s.), jednajícímu v zájmu a v rámci činnosti této společnosti, finanční částky s cílem ovlivnit cenovou nabídku uchazeče sdružení společností STRABAG - GEOSAN tak, aby nemohla ohrozit cenovou nabídku uchazeče, sdružení společností M - Chládek a [příjmení] a aby se tak sdružení společností STRABAG - GEOSAN stalo společně se společností IMOS Brno, a.s., vítězným uchazečem v rámci této veřejné zakázky, kdy v přesně nezjištěné době přede dnem 14. 5. 2013 Ing. [jméno] [příjmení] na blíže neurčeném místě v Praze v rámci osobního setkání nabídl Ing. [jméno] [jméno] částku ve výši 1 mil. Kč za to, že se společnost STRABAG a.s. nebude nijak angažovat v realizaci veřejné zakázky, Ing. [jméno] [jméno] po předchozím telefonickém hovoru s Ing. [jméno] [příjmení], kterému byl přítomen i Ing. [jméno] [příjmení], tomuto sdělil podmínky Ing. [jméno] [příjmení] spočívající v požadavku ve výši 4 mil.

Kč, následně dne 15. 5. 2013 v 7:56 hod. Ing. [jméno] [příjmení] po předchozím hovoru s Ing. [jméno] [příjmení] a Ing. [jméno] [příjmení], nabídl Ing. [jméno] [příjmení] ze stejného důvodu finanční částku v poloviční výši, než původně požadoval, tedy ve výši 2 mil. Kč, Ing. [jméno] [příjmení] odpověděl, že by ji mohl akceptovat, s tím, že toto ještě vyřeší v rámci setkání s Ing. [jméno] [jméno], následně se dne 15. 5. 2013 v době po 16:00 hod. Ing. [jméno] [příjmení] osobně setkal s Ing. [jméno] [jméno] v restauraci [příjmení] na adrese Pardubice, Legionářská 632, přičemž na základě mimo jiné i výše uzavřené dohody Ing. [jméno] [příjmení] doporučil ostatním uchazečům výběrového řízení, se kterými jednal, výši nabídkových cen v rozmezí 248 až 249 mil. Kč, kdy dne 20. 5. 2013 v době od 10:25 hod. do 12:58 hod. byly odevzdány nabídkové ceny a stejného dne ve 13:15 hod. byly otevřeny obálky s podanými návrhy uchazečů, přičemž sdružení společností CGM Czech, a.s., V. P. Procházka, s.r.o., RenoArt, s.r.o., KLEMENT, a. s. nabídlo cenu ve výši 178 430 520 Kč, sdružení společností ID Stavby Group, s. r. o., UNISTAV, a. s. cenu ve výši 178 436 647 Kč, společnost BAK stavební společnost, a.s., cenu ve výši 192 315 792 Kč, společnost OHL ŽS, a.s., cenu ve výši 248 299 078 Kč, sdružení společností STRABAG, a.s., GEOSAN GROUP, a.s. cenu ve výši 245 698 535 Kč a sdružení společností C a [příjmení], Pardubice a.s., Metrostav a.s. a IMOS Brno, a.s., cenu ve výši 242 590 297 Kč, a dne 17. 5. 2013 stvrdili návrh smlouvy o dílo za společnost Metrostav a. s. Ing. [jméno] [příjmení], za společnost C a [příjmení], Pardubice a.s. Ing. [jméno] [příjmení] a za společnost IMOS Brno, a. s. Ing. [jméno] [příjmení], čestné prohlášení o nabídkové ceně, prohlášení o zakázané dohodě za společnost Metrostav, a. s., Ing. [jméno] [příjmení] a Ing. [jméno] [příjmení], prohlášení o zakázané dohodě za společnost C a [příjmení], Pardubice a. s. Ing. [jméno] [příjmení] a za sdružení společností STRABAG a. s., GEOSAN GROUP, a. s. stvrdil dne 20. 5. 2013 návrh smlouvy o dílo včetně čestného prohlášení o nabídkové ceně a zakázané dohodě svým podpisem Ing. [jméno] [jméno], čímž nedodrželi stanovený postup za rovných podmínek pro všechny uchazeče v průběhu zadávacího řízení a porušili řádné a zákonné provedení veřejné zakázky, která je součástí projektu financovaného z Integrovaného operačního programu Evropské unie ve výši 85% a z rozpočtu České republiky ve výši 15%, jenž se uvedeným jednáním stal nezpůsobilý, v úmyslu způsobit Evropskému společenství škodu ve výši 206 201 752,50 Kč bez daně z přidané hodnoty a České republice zastoupené Ministerstvem financí České republiky škodu ve výši 36 388 544,50 Kč bez daně z přidané hodnoty.

7. V dalším textu vrchní soud užívá i zkratky, a to: Česká republika („dále i jen ČR“), Evropská unie („dále i jen EU“), zákon č. 418/2011 Sb. o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, ve znění pozdějších předpisů (dále i jen, „ZTOPO“), zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů (dále i jen, „zákon o veřejných zakázkách“ nebo, „ZVZ“), Integrovaný operační program (dále i jen, „IOP“), Národní hřebčín Kladruby nad Labem, s.p.o. (dále i jen, „NHK“), [jméno], Holásek & Partners s.r.o., advokátní kancelář, nyní HAVEL & PARTNERS s.r.o., advokátní kancelář (dále i jen, „advokátní kancelář [jméno] a Holásek“ nebo, „[příjmení] [jméno] a Holásek“), technický dozor investora (dále i jen, „TDI“), společnost CETTUS a.s. (dále i jen, „CETTUS“), společnost C a [příjmení], Pardubice a.s. (dále i jen, „Chládek a [příjmení]“), společnost Metrostav a.s. (dále i jen, „Metrostav“), společnost Metrostav Infrastructure a.s. (dále i jen, „Metrostav Infrastructure“), společnost GEOSAN GROUP a.s., později GEOSAN STAVEBNÍ a.s., nyní DOB CONSTRUCTION a.s. (dále i jen, „GEOSAN“), společnost STRABAG a.s. (dále i jen, „STRABAG“), společnost IMOS Brno, a.s. (dále i jen, „IMOS“), společnost HELIKA a.s., nyní OBERMEYER HELIKA a.s. (dále i jen, „HELIKA“), společnost CODE spol. s r.o. (dále i jen, „CODE“).

8. V zákonné lhůtě pro podání opravného prostředku podali proti shora označenému rozsudku odvolání státní zástupce Vrchního státního zastupitelství v Praze v neprospěch všech obžalovaných, a to do výroku o vině v rozsahu bodu 4) napadeného rozsudku a do celého výroku o trestu, a obžalovaní [příjmení] [jméno] [příjmení], Metrostav a.s. a Metrostav Infrastructure a.s., kteří rozsudek napadli v celém jich se týkajícím rozsahu.

9. Státní zástupce Vrchního státního zastupitelství v Praze podal odvolání v neprospěch všech obžalovaných. Má za to, že nalézací soud dospěl ke správným skutkovým a v zásadě i ke správným právním závěrům, avšak neukládal tresty v souladu s trestním zákoníkem, resp. ZTOPO, a proto výrok o trestu v dané věci nemůže obstát. Pokud jde o použitou právní kvalifikaci, má za to, že jednání obžalovaných společností Metrostav a.s. a Metrostav Infrastructure a.s. pod bodem 4) napadeného rozsudku mělo být kvalifikováno jako zločin pletich při zadání veřejné zakázky a při veřejné soutěži podle § 257 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. a) tr. zákoníku. Zejména však brojí proti postupu soudu prvního stupně, pokud aplikoval § 44 tr. zákoníku. Pro takový postup jsou stanoveny zákonné podmínky, které dle názoru státního zástupce nebyly splněny. Upuštění od uložení souhrnného trestu přichází v úvahu zejména tehdy, jestliže soud považuje trest uložený dřívějším rozsudkem za zcela přiměřený v relaci k povaze a závažnosti celé sbíhající se trestné činnosti; má-li za to, že souhrnný trest by mohl být dokonce mírnější, než dříve uložený trest; či je-li trest uložen na samé horní hranici zákonné sazby nejprísněji trestného trestného činu. Státní zástupce však považuje za zásadní porušení pravidel o trestání vícečinného souběhu, pokud dojde k upuštění od uložení souhrnného trestu, ačkoliv později projednávaná trestná činnost se posuzuje podle přísnějšího ustanovení trestního zákoníku, než dříve uložený trest. Ten by měl být podle jeho názoru navýšen o tolik, o kolik je celková škodlivost takto se sbíhající trestné činnosti zvyšována nově odsuzovanou trestnou činností. Nalézací soud zohledňuje údajné doznání Ing. [jméno] [příjmení] a Ing. [jméno] [příjmení], o doznání obžalovaných však fakticky nešlo, neboť obžalovaný [příjmení] [jméno] [příjmení] své jednání označil za „možnou chybu“ a Ing. [jméno] [příjmení], jednající za obžalovanou společnost CETTUS a.s., žádné doznání neučinil. Samotná skutečnost doby uplynulé od spáchání trestné činnosti není judikaturou zohledňována jako podmínka pro postup podle § 44 tr. zákoníku. K tvrzeným osobním poměrům Ing. [jméno] [příjmení] a ekonomické situaci společnosti Metrostav a.s. soud prvního stupně neprovedl žádné objektivní dokazování (nař. výměrem starobního důchodu). Aplikace § 44 tr. zákoníku je proto podle něj neodůvodněná a uložené tresty nedostatečné.

10. Státní zástupce Vrchního státního zastupitelství v Praze proto navrhuje, aby odvolací soud z důvodů uvedených v § 258 odst. 1 písm. d), e), odst. 2 tr. ř. zrušil napadený rozsudek ve výroku o trestech, zrušil i výrok o trestu týkající se obžalovaných společností Metrostav a.s. a Metrostav Infrastructure a.s. uložený rozsudkem Vrchního soudu v Praze sp. zn. 2 To 127/2020 a výrok o trestu týkající se obžalovaného [příjmení] [příjmení] a obžalované společnosti CETTUS a.s. uložený rozsudkem Vrchního soudu v Praze sp. zn. 4 To 11/2019 a sám ve věci podle § 259 odst. 3 tr. ř. rozhodl o uložení souhrnných trestů, a to obžalovanému [příjmení] [příjmení] trestu odnětí svobody na spodní hranici zákonné trestní sazby v trvání 5 let se zařazením do věznice s ostrahou a peněžitého trestu ve výměře 500 denních sazeb po 2 000 Kč, tj. 1 milion Kč; obžalované společnosti CETTUS a.s. trestu zákazu plnění veřejných zakázek na dobu 8 let, peněžitého trestu 500 denních sazeb po 2 000 Kč, tj. 1 milion Kč, a trestu zákazu činnosti spočívajícího v zákazu výkonu investorsko-inženýrské činnosti technického dozoru investora v rámci zakázek financování byť i částečně na základě dotace, subvence, návratné finanční výpomoci, příspěvku nebo jakékoliv jiné veřejné podpory a v zákazu činnosti spočívající v přípravě a vyhotovování dokumentů pro poskytovatele dotace, subvence, návratné finanční výpomoci, příspěvku nebo jakékoliv jiné veřejné podpory a přípravy a vyřizování administrativy pro účely dotace subvence, návratné finanční výpomoci, příspěvku nebo jakékoliv jiné veřejné podpory na dobu 4 let; společnosti Metrostav a.s. trestu zákazu plnění veřejných zakázek na dobu 6 let a současně peněžitého trestu 500 denních sazeb po 25 000 Kč, tj. 12,5 milionu Kč, a obžalované společnosti Metrostav Infrastructure a.s. trestu zákazu plnění veřejných zakázek na dobu 6 let a peněžitého trestu 500 denních sazeb po 25 000 Kč, tj. 12,5 milionu Kč. Současně navrhuje, aby odvolání obžalovaných byla jako nedůvodná zamítnuta.

11. Obžalovaný [příjmení] [jméno] [příjmení] směřuje své odvolání do výroku o vině, přičemž zdůrazňuje, že je jím napaden i související výrok o trestu, přestože bylo od uložení trestu upuštěno.

Je názoru, že skutkové závěry soudu prvního stupně vyjádřené ve skutkové větě napadeného rozsudku z důkazů provedených v hlavním líčení nevyplyvají, některá jsou s nimi přímo v rozporu. Zásadně odlišný závěr soudu prvního stupně oproti jeho prvnímu meritornímu rozhodnutí podle něj vychází ze závěrů vyjádřených odvolacím soudem v kasačním rozhodnutí. Obrat v závěrech soudu prvního stupně vychází podle přesvědčení obžalovaného; „toliko z nepřipustného pokynu odvolacího soudu hodnotit provedené důkazy jinak, než dosud nalézací soud činil, a ze snahy krajského soudu se tomuto pokynu podříditi.“ Odvolatel považuje za podstatné, že jednání kladené mu z vinu se týká druhé veřejné zakázky na dodávku stavebních prací, „Realizace I. a II. etapy projektu Obnova součástí národní kulturní památky Hřebčín v Kladrubech nad Labem“ uveřejněné ve Věstníku veřejných zakázek pod ev. č. 342280 dne 18. 3. 2013. Reálný rozdíl mezi tím, jak byla zakázka specifikována (zejména zadávací dokumentací) v prvním a druhém vyhlášení téže veřejné zakázky, byl minimální a vítězní uchazeči z prvního zadávacího řízení proto měli kompletní informace o veřejné zakázce již z této doby. Podle mínění odvolatele proto žádné informace o prakticky totožné zakázce nemohly znamenat pro společnost M jakoukoliv výhodu, neboť je získala již v rámci prvního zadávacího řízení. Soud prvního stupně jako podstatné důkazy, o něž opřel svá skutková zjištění, v bodu 163. odůvodnění napadeného rozsudku označil odposlechy a záznam telekomunikačního provozu jednotlivých obžalovaných a listinné důkazy. Ve vztahu ke konkrétnímu jednání odvolatele v bodu 184. odůvodnění napadeného rozsudku dospěl k závěru, že; „obžalovaný [příjmení] [jméno] [příjmení], jak vyplynulo z výpovědí jednotlivých spoluobžalovaných, tak i ze zajištěných odposlechů a záznamů telekomunikačního provozu, i z e-mailové komunikace, byl osobou, která měla rozhodující vliv na uzavírání jednotlivých kontraktů mezi spoluobžalovanými navzájem i ve vztahu k jednání vůči Národnímu hřebčínu Kladruby nad Labem“ Podle odvolatele však citovaný závěr z odposlechů telefonních hovorů ani e-mailové komunikace nevyplyvá a je v příkrém rozporu s důkazy listinnými, zejména s těmi, které se týkají organizační struktury, pracovní náplně a pravomocí odvolatele ve společnosti M. Považuje za nepochybné, že fakticky neměl žádný, natož rozhodující vliv na uzavírání kontraktů, tyto záležitosti byly řešeny na úrovni vedení Divize 9 společnosti M, které mu bylo v organizační struktuře nadřazeno. Vzhledem k úspěšné účasti společnosti M v prvním zadávacím řízení byla jeho aktivita vůči Ing. [jméno] [příjmení] a Ing. [jméno] [příjmení] logická a podle jeho mínění nepřekročila zákonné meze. V této souvislosti má za vyvrácené, že by obžalovaní jednali jako členové organizované skupiny. Nespatřuje žádnou předchozí dohodu jednotlivých aktérů, dělbu úkolů, ani jiné znaky organizované skupiny – dle něj všichni jednali tolíko z jejich pracovních pozic, případně v rozsahu smluvního pověření, a jejich činnost v zásadě nepřekračovala rámec jejich pracovní náplně. Podle odvolatele jsou skutkové a právní závěry soudu prvního stupně pouhými spekulacemi, což je v rozporu se zásadou in dubio pro reo. Některé informace předané odvolateli jsou podle jeho názoru soudem prvního stupně neopodstatněně přeceňovány, například informace o počtu, „uchazečů“ o veřejnou zakázku. Je otázkou, do jaké míry se jedná o informaci neveřejnou, když jedním ze standardních kroků zadávacího řízení je i prohlídka místa plnění, na které se zpravidla sejdou osoby, které se z profesního působení velmi dobře znají. Dle názoru odvolatele dispozice s informací o zájemcích o předmětnou zakázku nemůže naplňovat znaky objektivní stránky trestného činu zjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě podle § 256 tr. zákoníku. Obžalovaný dále spatřuje rozpor mezi skutkovými zjištěními soudu prvního stupně a právní kvalifikací. Skutková podstata ustanovení § 212 odst. 1 tr. zákoníku zajišťuje ochranu poskytování dotací, subvencí nebo návratných finančních výpomocí nebo příspěvků, jakož i jejich účelovému určení. Jakkoliv byli v posuzovaném případě mezi obžalované zahrnuti i Ing. [příjmení] a Ing. Nový jednající za zadavatele, má odvolatel za to, že i kdyby veřejná zakázka a soutěž neproběhla podle zákonných pravidel, bylo by možno nahlížet na stíhané jednání obžalovaných jako na oddělenou součást příprav pro získání veřejných, resp. evropských finančních zdrojů žadatelem, neboť se jedná o případ obdobný případům řešeným v usneseních Nejvyššího soudu z 28. 4. 2021, sp. zn. 5 Tdo 1387/2020, a z 28. 7. 2021, sp. zn. 5 Tdo 599/2020.

12. Obžalovaný [příjmení] [jméno] [příjmení] navrhuje, aby Vrchní soud v Praze napadený rozsudek zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k novému projednání a rozhodnutí. Pro případ, že by se vrchní soud s uplatněnými odvolacími námitkami neztotožnil, navrhuje, aby bylo odvolání státního zástupce zamítnuto.

13. Obžalovaná společnost Metrostav a.s. má za to, že výrok o vině rozsudku soudu prvního stupně je rozporný s ustanovením § 125 tr. ř., neboť není podložen přezkoumatelnou úvahou soudu, z jakého důvodu je jednání obžalovaného [příjmení] [jméno] [příjmení] (bod 3) či obžalovaného [příjmení] [jméno] [příjmení] (bod 4) přičitatelné obžalované a proč v daném případě nebyly naplněny předpoklady § 8 odst. 5 ZTOPO. Odůvodnění na str. 170 a str. 178 napadeného rozsudku odvolatelka považuje za nedostatečné a nepřezkoumatelné, a proto i nezákonné. Nadto není patrné, z jakého konkrétního důkazu soud prvního stupně vedoucí postavení a příslušné pravomoci Ing. [jméno] [příjmení] a Ing. [jméno] [příjmení] vyvodil, není ani zřejmé, zda mělo jít o osobu uvedenou v § 8 odst. 1, písm. a), b), c) nebo d) ZTOPO. Dle ní nemůže obstát ani způsob, jakým se soud prvního stupně vypořádal s otázkou možné aplikace ustanovení § 8 odst. 5 ZTOPO. Podle jejího názoru se soud v odůvodnění rozsudku nezabýval výpověďmi obžalovaných [příjmení] [jméno] [příjmení] a Ing. [jméno] [příjmení], výpovědí JUDr. [jméno] [příjmení], organizačním řádem divize 9 z [email] 2012 na č. l. 21 -21225, popisem pracovní pozice Ing. [příjmení] k [email] 2013 na č. l. 21 332, jmenovacím dekretem Ing. [příjmení] na č. l. 21, dohodou o změně pracovní smlouvy z 30. 12. 2011 na č. l. 21 a popisem pracovní pozice Ing. Flašky k [email] 2013 na č. l. 21 338. Společnost Metrostav a.s. setrvává na názoru, že Ing. [jméno] [příjmení] i Ing. [jméno] [příjmení] nejsou osoby ve vedoucím postavení, a to ani ve smyslu § 8 odst. 1 písm. b) ZTOPO. Cílem změny ZTOPO zákonem č. 183/2016 Sb. bylo zúžení rozsahu trestního postihu právnických osob do mezí běžných v jiných evropských státech a vyloučení automatické aplikace ustanovení § 8 odst. 1 písm. b) ZTOPO na osoby, které jsou buď ad hoc zmocněné k nějaké dílčí řídicí (kontrolní) činnosti, či na osoby, které v rámci právnické osoby nějaké dílčí řídicí či kontrolní oprávnění mají, nicméně nevykonávají podstatný vliv na jednání, řízení a fungování právnické osoby jako celku. Dovozuje, že Ing. [jméno] [příjmení] s označením funkce „oblastní ředitel“ byl fakticky regionálním obchodním zástupcem obžalované, neměl v hierarchii obžalované žádnou významnější organizační, řídicí či kontrolní funkci a ve vztahu ke svým podřízeným neměl personální kompetence. V rámci obžalované byl na spodním stupni horizontálního řízení, kdy se nad ním nacházelo dalších pět úrovní řízení. Pozice „náměstka divize 9“, již zastával Ing. [jméno] [příjmení], byla na jednom ze spodních stupňů horizontálního řízení společnosti, spočívala v zajišťování zakázek a nebyla žádnou řídicí či kontrolní funkcí. Podle odvolatelky proto závěr soudu prvního stupně, že tyto fyzické osoby byly osobami ve smyslu § 8 odst. 1 písm. a) – c) ZTOPO, nemůže obstát. Za nesprávný považuje i názor, že na posuzovaný případ nebylo možné aplikovat § 8 odst. 5 ZTOPO. Obžalované fyzické osoby dle ní byly jedněmi z mnoha zaměstnanců obžalované, kterým byly svěřeny pouze kompetence v oblasti zajišťování zakázek v určitém segmentu činnosti obžalované. Žádná nebyla členem nejužšího vedení společnosti, natož jejím statutárním orgánem nebo osobou, která by ve společnosti měla na starosti zavedení a aplikaci jejího compliance management systému. Obžalovaná přitom již v předmětné době měla zavedený vnitřní systém preventivně působící proti jakémukoliv nezákonnému jednání zaměstnanců, dle jejího názoru tedy vynakládala veškeré spravedlivě požadovatelné úsilí, aby k páchání jakékoliv trestné činnosti nedocházelo; ve společnosti panovala i potřebná firemní kultura dodržování právních předpisů a etického chování. Tím míní např. organizační normu pro právní službu na č. l. 21 – 21230, pracovní řád na č. l. 21 – 21218, etický kodex na č. l. 21 – 21252, dokument „Náš způsob řízení a práce“ na č. l. 21 – 21202, s nimiž seznámila veškeré zaměstnance, a měla i existující firemní kulturu včetně důrazu na morální kvality při obsazování míst ve společnosti. V systému dle odvolatelky fungovala i průběžná kontrola činnosti všech zaměstnanců a existoval pravidelný interní i externí audit přijímaných opatření. V reakci na zjištěnou situaci a možná pochybení zaměstnanců Ing. [jméno] [příjmení] a Ing. [jméno] [příjmení] přeřadila jmenované na jinou pracovní pozici mimo segment,

kde mohli přijít do styku s projekty dotovanými z veřejných prostředků či veřejnými zakázkami, v důsledku čehož došlo k významnému snížení jejich mezd.

14. S ohledem na výše uvedené i na rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ve věci sp. zn. 5 To 44/2022 obžalovaná společnost Metrostav a.s. navrhuje, aby Vrchní soud v Praze napadený rozsudek ve vztahu k odvolatelce podle § 258 odst. 1 písm. b), d) tr. ř. zrušil a sám rozhodl tak, že se obžalovaná podle § 226 tr. ř. zprošťuje obžaloby a odvolání státního zástupce Vrchního státního zastupitelství v Praze se zamítá. Alternativně, pokud by odvolací soud dospěl k závěru, že nejsou dány podmínky pro zproštění v plném rozsahu v obou skutcích, navrhuje, aby podle § 256 tr. ř. odvolání státního zástupce zamítl, eventuálně aby ve zbývající části rozhodl o výroku o trestu shodně jako soud prvního stupně a upustil od uložení souhrnného trestu, přičemž poukazuje na délku doby, která uběhla od posuzovaného skutku, i to, že jednání obžalovaných zůstalo ve stadiu pokusu.

15. Obžalovaná společnost Metrostav Infrastructure a.s. předně napadá odsuzující rozsudek z důvodu § 258 odst. 1 písm. a) tr. ř., neboť má za to, že v řízení došlo k tak podstatným vadám, že mohly mít vliv na správnost a zákonnost jí se týkající části napadeného rozsudku. Společnost byla do tohoto trestního řízení, vtažena“ ve fázi prvního odvolacího řízení a napadený rozsudek byl vynesena, aniž by na společnost Metrostav Infrastructure a.s. byla podána obžaloba, dokonce aniž by postupem podle § 160 odst. 1 tr. ř. bylo zahájeno trestní řízení a aniž by bylo jakkoliv formálně rozhodnuto o její účasti v tomto trestním řízení. Je proto názoru, že neměla žádnou možnost bránit se zásahu do jejích práv, zejména podat opravný prostředek proti zahájení jejího trestního stíhání. Odvolatelka vznesla řadu námitek proti závěru o jejím procesním nástupnictví, s těmi se však soud prvního stupně dostatečně nevypořádal. Závěr soudu prvního stupně o víceméně automatickém procesním nástupnictví právního nástupce není udržitelný ani s ohledem na skutečnost, že v této trestní věci nebylo obdobně postupováno vůči společností DOB INTERNATIONAL s.r.o. (dříve GEOSAN INTERNATIONAL, s.r.o.) a GEOSAN THÉTA a.s., nabyvatele částí obchodního závodu obchodní společnosti DOB CONSTRUCTION a.s. Podle odvolatelky dosavadní procesní postup orgánů činných v trestním řízení neodpovídá ustanovením trestního řádu a ZTOPO a došlo jím k flagrantnímu porušení ústavně zaručeného práva odvolatelky nebýt stíhán jiným způsobem, než který stanoví zákon. Odvozování procesního postavení právního nástupce zákon nijak neupravuje a podle odvolatelky k němu nelze dospět ani pomocí analogie. Jako subjekt práva byla společnost Metrostav Infrastructure a.s. založena již v únoru 2012 a před nabytím částí závodu od společnosti Metrostav a.s. měla desítky zaměstnanců. Tím, že se nemohla obhajovat ani v řízení přípravném, ani v podstatné části hlavního líčení, které proběhly zcela bez její přítomnosti, se cítí být zkrácena v právu na obhajobu zaručeném mimo jiné i čl. 40 odst. 3 Listiny základních práv a svobod. Další vadu spatřuje společnost Metrostav Infrastructure a.s. v tom, že soud prvního stupně rozhodoval o souhrnném trestu, aniž měl k dispozici rozsudek Vrchního soudu v Praze ve věci sp. zn. 2 T 127/2020 a předmětný spis. Odvolatelka dále napadá odsuzující rozsudek z důvodu § 258 odst. 1 písm. d) tr. ř., přičemž vada dle jejího názoru spočívá v tom, že soud prvního stupně dospěl k nesprávnému hmotněprávnímu závěru ohledně právního nástupnictví ve smyslu § 10 odst. 1 ZTOPO, navíc na tuto otázku odpověděl ještě předtím, než ohledně ní provedl dokazování, jak plyne z odpovědi soudu prvního stupně z 19. 1. 2022 na výzvu Ústavního soudu ve věci sp. zn. IV. ÚS 2707/2021.

16. Obžalovaná společnost CETTUS a.s. k odvolání státního zástupce uvedla, že se od roku 2013 pokoušela přeorientovat na jinou klientelu, což se po cca pěti letech podařilo, odsuzující rozsudek ve sbíhající se trestní věci v roce 2020 však vedl k rozhodnutí postupně společnost likvidovat. Je rozprodáván majetek, který může společnost postrádat, v loňském roce byla ukončena podnikatelskou činností z hlediska hlavní náplně, v letošním roce byly zrušeny všechny živnosti. Posledními zaměstnanci společnosti je její jednatel, Ing. [jméno] [příjmení], a odsouzený [příjmení] [jméno] [příjmení], který pracuje jako dohodář. Společnost nabízí jen drobné činnosti, trochu školící činnosti, konzultace pro drobnou klientelu soukromého charakteru. Společnost se

v podstatě ztotožňuje s rozsudkem soudu prvního stupně. Doposud se dokázala vyrovnat s finančními závazky, které z těch okolností nastaly, ať už jsou to podnikatelské činnosti, náklady na právní zastoupení, peněžitý trest. Požádala, aby Vrchní soud v Praze při zvažování případného trestu přihlédl ke snižujícím se možnostem společnosti a uložil trest v takovém rozsahu, aby společnost mohla ukončit svoji činnost se ctí, bez insolvence. Návrh státního zástupce na uložení trestu zákazu činnosti považuje za zcela bezpředmětný, neboť společnost již tyto činnosti nevykonává a ani to neplánuje. Navrhuje, aby vrchní soud buď potvrdil rozsudek soudu prvního stupně, nebo rozhodl obdobně.

17. Rozsah přezkumné povinnosti a současně i oprávnění odvolacího soudu je vždy vymezen osobou odvolatele a tím, proti kterým oddělitelným výrokům rozsudku odvolatel odvolání podal. Jiné výroky soud druhého stupně zásadně nesmí přezkoumat, i když by šlo o výroky, proti nimž odvolatel mohl podat odvolání, avšak neučinil tak, pokud nejde o výjimky podle § 254 odst. 2, odst. 3 tr. ř. Podle § 254 odst. 2 tr. ř., mají-li vytýkané vady svůj původ v jiném výroku než v tom, proti němuž bylo podáno odvolání, přezkoumá odvolací soud i správnost takového výroku, na který odvoláním napadený výrok navazuje, jestliže oprávněná osoba odvolání proti němu podat mohla. Podle § 254 odst. 3 tr. ř. jestliže oprávněná osoba podá odvolání proti výroku o vině, přezkoumá odvolací soud v návaznosti na vytýkané vady vždy i výrok o trestu, jakož i další výroky, které mají ve výroku o vině svůj podklad, bez ohledu na to, zda bylo i proti těmto výrokům podáno odvolání. Dalším omezením přezkumné činnosti odvolacího soudu je ustanovení § 259 odst. 4 tr. ř., podle kterého může odvolací soud změnit napadený rozsudek v neprospěch obžalovaného jen na podkladě odvolání státního zástupce, jež bylo podáno v neprospěch obžalovaného; ve výroku o náhradě škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo o vydání bezdůvodného obohacení tak může učinit též na podkladě odvolání poškozeného, který uplatnil nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení.

18. Oprávnění odvolacího soudu, aby sám rozhodl o podaném odvolání rozsudkem (§ 259 odst. 3 tr. ř.) v návaznosti na současný výrok o zrušení napadeného rozsudku nebo jeho části podle § 258 odst. 1 písm. a) –g) tr. ř. nebo § 258 odst. 1 písm. a) –g), odst. 2 tr. ř., je omezeno na případy, že nové rozhodnutí lze buď učinit na podkladě skutkového stavu, který byl v napadeném rozsudku správně zjištěn, popřípadě skutkového stavu, který byl změněn nebo doplněn na základě důkazů provedených před odvolacím soudem. Ke změně nebo doplnění skutkového zjištění soudu prvního stupně tedy odvolací soud přistoupí pouze za podmínky, že v rámci doplnění dokazování ve veřejném zasedání zopakoval některé pro skutkové zjištění podstatné důkazy provedené již v hlavním líčení nebo provedl důkazy, které nebyly provedeny v hlavním líčení.

19. V posuzovaném případě se Vrchní soud v Praze vzhledem k rozsahu podaných odvolání zabýval přezkumem výroku o vině napadeného rozsudku v rozsahu bodů 3) a 4) (výrok o náhradě škody, který má svůj podklad ve výroku o vině, i ve smyslu § 254 odst. 3 tr. ř.) a přezkoumal i správnost postupu řízení, které napadenému rozsudku předcházelo, vždy z hlediska vytýkaných vad. K vadám, které nebyly odvoláním vytýkány, přihlížel jen tehdy, pokud měly vliv na správnost výroků, proti nimž bylo podáno odvolání. V neprospěch obžalovaných mohl rozhodnout jen v rozsahu odvolání státního zástupce Vrchního státního zastupitelství v Praze.

20. Nejdříve se odvolací soud zabýval správností a zákonností řízení, které předcházelo vydání napadeného rozsudku, tj. zjišťoval, zda napadený rozsudek vzešel z řízení, které bylo provedeno podle trestního řádu, a zda nedošlo k podstatným vadám řízení, zejména pokud by mohly mít vliv na objasnění věci nebo na možnost uplatnění práva obhajoby. Jak se vrchní soud přesvědčil, přípravné řízení i řízení před soudem prvního stupně proběhlo v plném souladu s odpovídajícími ustanoveními trestního řádu a ZTOPO a všechna procesní práva obžalovaných, zejména jejich právo na obhajobu, byla dodržena. To platí i ve vztahu ke společnosti Metrostav Infrastructure a.s., pokud brojí proti závěru o přechodu trestní odpovědnosti podle § 10 odst. 1 ZTOPO.

21. Jak bylo zdůrazněno v odvolání obžalovaného [příjmení] [jméno] [příjmení], Vrchní soud v Praze se touto věcí zabývá opakovaně. První rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích z 16. 9. 2019, č. j. 62 T 5/2018-23550, zrušil v celém rozsahu, a to částečně usnesením z [email] 2015, č. j. 5 To 7/2020-24134, kterým podle § 258 odst. 1 písm. b), c), d), odst. 2 tr. ř. předmětný rozsudek zrušil v rozsahu týkajícím se obžalovaných [příjmení] [jméno] [příjmení], Ing. [jméno] [příjmení], Ing. [jméno] [příjmení], Ing. [jméno] [příjmení], Ing. [jméno] [jméno], Ing. [jméno] [příjmení], Ing. [jméno] [příjmení], Ing. [jméno] [příjmení], Ing. [jméno] [příjmení], Ing. [jméno] [příjmení] a [jméno] [příjmení] a obžalovaných společností Metrostav a.s., Metrostav Infrastructure a.s., Chládek a [příjmení], Pardubice a.s., DOB CONSTRUCTION a.s., STRABAG a.s. a CETTUS a.s. a podle § 259 odst. 1 tr. ř. věc v tomto rozsahu vrátil soudu prvního stupně; částečně rozsudkem z 10. 2. 2021.

22. V odůvodnění usnesení z [email] 2015, č. j. 5 To 7/2020-24134, Vrchní soud v Praze v bodech 64. – 69. shrnul stanovisko státního zástupce Vrchního státního zastupitelství v Praze, že v souvislosti se smlouvou o prodeji a koupi části závodu z 25. 8. 2020 přešla trestní odpovědnost společnosti Metrostav a.s. i na jejího nástupce, společnost Metrostav Infrastructure a.s.; v bodech 70. – 75. shrnul nesouhlasné stanovisko společnosti Metrostav a.s. a v bodech 78. – 88. se pokusil shrnout zásadní teze zákonné úpravy, literatury týkající se předmětné otázky i nepočetné judikatury. Vlastní názor vyjádřil toliko v bodu 93. odůvodnění usnesení, že: „k přechodu trestní odpovědnosti dochází přímo ze zákona, nikoli rozhodnutím, přičemž okamžik přechodu trestní odpovědnosti je spjat s okamžikem účinnosti právního nástupnictví.“ Proto také považoval za lichou námitku obžalované společnosti M, pokud se domáhá formálního rozhodnutí. V dalším však uvedl, že: „Posoudit dosah převodu závodu společnosti Metrostav a.s. v podobě části organizačního útvaru společnosti Metrostav a.s. nazývaného „Divize 4“ z hlediska přechodu trestní odpovědnosti bude na soudu prvního stupně v dalším řízení“ poté, co budou provedeny důkazy, z nichž státní zástupce své závěry vyvozuje, a oběma společnostem bude dána možnost se k nim vyjádřit. Námitka, že nalézací soud převzal stanovisko odvolacího soudu proto neodpovídá skutečnosti (viz i formulaci: „Pokud dospěje ke kladnému závěru (což odvolací soud nepředjímá) ...“.

23. Skutečnosti neodpovídá ani námitka obžalovaného [příjmení] [jméno] [příjmení], že napadený rozsudek vychází ze závěrů shora označeného usnesení vrchního soudu a nepřipustného pokynu odvolacího soudu hodnotit provedené důkazy jinak, než dosud nalézací soud činil.

24. Jestliže soud prvního stupně důsledně zhodnotí všechny ve věci provedené důkazy sice výhradně podle vnitřního přesvědčení, založeného však na pečlivém uvážení všech okolností případu jednotlivě, v jejich souhrnu i ve všech relevantních vzájemných souvislostech, a učiní skutková zjištění, která způsobem souladným s ustanovením § 125 tr. ř. i zásadami obecné logiky odůvodní, nemůže odvolací soud zrušit jeho rozsudek jen proto, že sám na základě svého vlastního přesvědčení hodnotil tytéž důkazy s jinými, reálně v úvahu přicházejícími závěry. Má-li za to, že soud prvního stupně nehodnotil důkazy, či některý z nich, z pohledu ustanovení § 2 odst. 6 tr. ř. správně, může pouze vytknout chyby při hodnocení důkazů, kterých se podle jeho názoru soud prvního stupně dopustil (nelogičnost závěrů, opomenutí některých okolností atd.), nebo upozornit, v kterých směrech má být řízení doplněno anebo čím je třeba a z jakých důvodů se znovu zabývat. Není však oprávněn dávat závazné pokyny, k jakým závěrům má soud prvního stupně při hodnocení jednotlivých důkazů dospět, ani k tomu, jaká celková skutková zjištění má soud prvního stupně učinit (viz např. rozhodnutí publikovaná ve Sbírce rozhodnutí trestních pod č. R 57/1984 a 53/1992). Jinými slovy řečeno, odvolací soud nemůže shledat a vytknout vady rozsudku tam, kde soud prvního stupně postupoval při hodnocení důkazů důsledně podle § 2 odst. 6 tr. ř., tedy zaznamenal jednotlivé důkazy v celém jejich obsahu, hodnotil je podle svého vnitřního přesvědčení založeného na pečlivém uvážení všech okolností případu jednotlivě i v jejich souhrnu, zaznamenal rozpory, které mezi jednotlivými důkazy vyvstaly, a na základě logických úvah dospěl k odůvodněným a úplným skutkovým zjištěním. V posuzovaném případě proto odvolací soud v kasačním rozhodnutí toliko konstatoval, že způsob hodnocení důkazů soudem prvního stupně

považuje za neúplný, nevyvážený, nelogický a rozporný, nepojímající všechny okolnosti významné pro skutková zjištění a z nich plynoucí právní posouzení. Soud prvního stupně některé zásadní skutečnosti pominul, nezabýval se všemi relevantními souvislostmi a při hodnocení obhajoby obžalovaných nevěnoval dostatečnou pozornost okolnostem svědčícím v jejich neprospěch. Proto vrchní soud uložil soudu prvního stupně, aby doplnil dokazování v rozsahu vymezeném odvoláním státního zástupce Vrchního státního zastupitelství v Praze, znovu hodnotil veškeré provedené důkazy v souladu se zásadou stanovenou v § 2 odst. 6 tr. ř. a vyvaroval se jednostrannosti a neúměrného akcentu na výpovědi obžalovaných, bez náležité konfrontace s obsahem ostatních provedených důkazů. Teprve poté se bude moci zabývat otázkou, zda jednání obžalovaných vykazuje znaky trestného činu, případně o který trestný čin nebo činy se jedná. Přitom vrchní soud citoval konkrétní části telefonních hovorů, aby byla nelogičnost některých závěrů soudu prvního stupně zřejmá; v bodech 111. a 112. odůvodnění usnesení vysvětlil pojmové znaky přečinu zjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě podle § 256 odst. 1 tr. zákoníku a přečinu pletich při zadání veřejné zakázky a při veřejné soutěži podle § 257 odst. 1 tr. zákoníku. Rovněž upozornil nalézací na nutnost řádného odůvodnění rozsudku. K jakým závěrům by měl nalézací soud po novém zhodnocení důkazů dospět, však kasační rozhodnutí neobsahuje.

25. V novém řízení Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích splnil povinnost provést dokazování v takovém rozsahu, aby vedlo k potřebnému zjištění skutkového stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, tzn. kdy zde nejsou žádné důvody o dosaženém zjištění pochybovat, resp. kdy případné nabízející se pochyby mohou být spolehlivě odmítnuty (§ 2 odst. 5 tr. ř.), přičemž se stejnou pečlivostí objasňoval okolnosti svědčící ve prospěch obžalovaných i okolnosti, které svědčí v jejich neprospěch. [příjmení] rozhodnutí vyplynulo z hlubokého, logického a všestranného zhodnocení důkazů a jejich vzájemných souvislostí s přihlédnutím ke všem okolnostem případu. Pokud Vrchní soud v Praze ve veřejném zasedání podle § 263 odst. 6 tr. ř. provedl dokazování potřebné pro rozhodnutí o odvolání, v převážné míře toliko zopakoval důkazy již provedené před soudem prvního stupně, aby akcentoval nebo doplnil v zásadě správná skutková zjištění soudu prvního stupně (znalecký posudek Českého vysokého učení technického, Fakulta stavební - znalecký ústav, Institut soudního znalcetví č. 219-13 z 30. 7. 2013 na č. l. 16638-16652 spisu Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka Pardubice sp. zn. 62 T 5/2018, podmínky rozhodnutí o poskytnutí dotace na č.l. 16377 verte – 16385 verte spisu Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka Pardubice sp. zn. 62 T 5/2018, zpráva ředitelky odboru řízení operačních programů z 6. 3. 2014, zejména příloha č. 1 - protokol o kontrole č. 102 2015 bod 8.1 na č. l. 20248 – 20260 spisu Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka Pardubice sp. zn. 62 T 5/2018 a protokol o kontrole Ministerstva pro místní rozvoj ČR [email] 2623 vyhotovený 12. 5. 2016 na č. l. 20248 – 20260 spisu Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka Pardubice sp. zn. 62 T 5/2018); nešlo o rozsáhlé doplnění dokazování, které by nahrazovalo činnost soudu prvního stupně.

26. Znalecký posudek Českého vysokého učení technického v Praze, Fakulta stavební – znalecký ústav, Institut soudního znalcetví č. 219-13 vypracovaný 30. 7. 2013 (č. l. 16638-16652 spisu Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka Pardubice sp. zn. 62 T 5/2018) byl vyžádán NHK po zrušení druhého výběrového řízení na veřejnou zakázku, „Realizace I. a II. etapy projektu Obnova součástí národní kulturní památky Hřebčín v Kladrubech nad Labem“ písemnou objednávkou z 28. 6. 2013; již rozpracovaný výpočet ceny stavebních prací včetně stanovení meze nepřiměřeně nízké ceny akce zadavatel stvrdil písemnou doobjednávkou z 26. 7. 2013. Účelem znaleckého posudku bylo v první řadě posouzení postupu výstavby vzhledem k technologickému zdůvodnění reálnosti lhůty výstavby 11 měsíců akce Národní hřebčín Kladruba nad Labem na podkladu dokumentace pro provedení stavby ve smyslu a výpočtu dob činností, které budou prováděny, při realizaci všech objektů akce, včetně stanovení jejich návazností vyplývajících z prostorové a technologické struktury dílčích a objektových stavebních procesů, a výpočet časové struktury komplexního stavebního procesu na základě modelu realizace stavby zpracovaného

formou stavebně technologického síťového grafu. Úkolem znaleckého ústavu však byl i výpočet ceny stavebních prací včetně stanovení meze nepřiměřeně nízké ceny. Podkladem posudku byla mj. dokumentace pro stavební povolení včetně části výkresové dokumentace, stavební povolení, dokumentace pro provedení stavby a výkaz výměr pro všechny objekty akce. K místnímu šetření došlo dne 16. 7. 2013, proběhla prohlídka všech objektů určených k rekonstrukci, doplňující informace a podklady místopřisežně poskytla Ing. [jméno] [příjmení] z pověření Ing. [jméno] [příjmení] a Ing. [jméno] [příjmení]. Závěrem posudku byla za předpokladu 6% výrobní režie, 1 % správní režie a 3 % zisku a nulové rozpočtová rezervy vypočtena cena stavby na 224 495 860 Kč bez DPH a bez vyčíslení nákladů na projekt skutečného provedení stavby a inženýrskou činnost. Při zápočtu 8% vedlejších rozpočtových nákladů činí celková cena 242 455 500 Kč bez DPH. Hranicí nepřiměřeně nízké ceny byla určena částka 179 596 000 Kč bez DPH a bez vedlejších rozpočtových nákladů.

27. K posouzení výše reálně hrozící škody skutkem popsaným v bodu 3) výroku napadeného rozsudku byla provedena zpráva ředitelky odboru řízení operačních programů z 6. 3. 2014, příloha č. 1, v níž na otázku, jak je postupováno v případě zjištění, že nebyly splněny podmínky řádného soutěžení dle ZVZ, odpověděla: „Za porušení zákona o veřejných zakázkách je udělena sankce v podobě krácení dotace. Výši krácení za jednotlivá porušení uvádí Podmínky Rozhodnutí o poskytnutí dotace v části III. a IV.“ Tyto podmínky, které jsou nedílnou součástí rozhodnutí o poskytnutí dotace ze 14. 3. 2013 identifikační číslo EDS/SMVS [email] 2622, stanoví, že dotace je poskytnuta v souladu s Integrovaným operačním programem pro období 2007 2013, Programovým dokumentem IOP a platnou verzí Příručky pro žadatele a příjemce, aktivita 5.1b, podaktivita b1 – třetí časově uzavřená výzva. Ministerstvo kultury České republiky plní roli zprostředkujícího subjektu. Dotace ze strukturálního fondu ERDF činí 254 567 945 Kč, maximální podíl na celkových způsobilých výdajích 85 %, dotace ze státního rozpočtu 44 923 755 Kč, minimálně 15 %. Podle bodu III. odst. 2 písm. a) je příjemce při realizaci projektu povinen uskutečňovat zadávání zakázek v souladu se ZVZ a další obecně závaznou legislativou v této oblasti. Podle bodu III. odst. 15 jestliže bude před vyplacením dotace zjištěno, že příjemce nesplnil některou z povinností uvedenou v těchto podmínkách, vyhrazuje si zprostředkující subjekt Ministerstvo kultury ČR právo rozhodnout o krácení dotace. Při nesplnění podmínek uvedených v bodu II. odst. 2 písm. a) bude rozhodnuto o krácení schválené výše dotace k proplacení v závislosti na způsobu porušení zákona o veřejných zakázkách; podle bodu III. odst. 15 písm. f) za závažné porušení povinností při zadávání veřejných zakázek, které mělo nebo mohlo mít vliv na výběr nejvhodnější nabídky, podle závažnosti porušení o 25 – 30 % částky dotace použité na financování předmětné zakázky vztahující se k danému projektu, u níž k porušení podmínky došlo.

28. Z protokolu o kontrole Ministerstva pro místní rozvoj České republiky č. 102/ 2015 vyhotoveného 12. 5. 2016 vyplývá, že kontrola byla zahájena 18. 12. 2015 prvním kontrolním úkonem a ukončena jednáním kontrolního orgánu s Centrem pro regionální rozvoj České republiky dne 19. 4. 2016 k vyjasnění některých bodů kontroly. Obsahem kontroly byla předmětná a finanční stránka projektu s názvem „Obnova součástí NKP Hřebčín v Kladrubech nad Labem“. Kontrolní orgán mj. považuje za potvrzenou nesrovnalost spočívající v porušení § 6 ZVZ při výběrovém řízení č. 001 s názvem „Projekční práce na II. etapu projektu Obnova součástí NKP Hřebčín v Kladrubech nad Labem“ (závěr bodu 8.1. protokolu), „Nesrovnalost je vedena ve výši již proplacených výdajů za výběrové řízení č. 001, tedy 8 953 325 Kč Tyto výdaje byly v rámci administrace žádosti o platbu č. 10/08090 kráceny Centrem pro regionální rozvoj České republiky.

29. Podle § 213 odst. 1 tr. ř. byly stranám dále předloženy k nahlédnutí opis rozsudku Vrchního soudu v Praze z 21. 6. 2022, č. j. 2 To 127/2020 –28029, a prohlášení společnosti BUREAU VERITAS CERTIFICATION CZ, s.r.o. z 10. 3. 2023, z něhož vyplývá, že rozvoj compliance management systému společnosti Metrostav a.s. vedl k certifikaci systému dle mezinárodní certifikace (společnost BUREAU VERITAS CERTIFICATION CZ, s.r.o. je součástí mezinárodní skupiny Bureau Veritas, celosvětového poskytovatele certifikačních služeb).

30. Další navržené důkazy Vrchní soud v Praze neprovedl. Neakceptování důkazního návrhu účastníka řízení lze založit třemi důvody. Prvním je argument, podle něhož tvrzená skutečnost, k jejímuž ověření nebo vyvrácení je navrhován důkaz, nemá relevantní souvislost s předmětem řízení. Dalším je argument, podle kterého důkaz není s to ani ověřit ani vyvrátit tvrzenou skutečnost, čili ve vazbě na toto tvrzení nedisponuje vypovídací potenci. Konečně třetím je pak nadbytečnost důkazu, tj. argument, podle něhož určité tvrzení, k jehož ověření nebo vyvrácení je důkaz navrhován, bylo již v dosavadním řízení bez důvodných pochybností (s praktickou jistotou) ověřeno nebo vyvráceno. V posuzovaném případě odvolací soud neshledal nutnost opakování důkazů provedených v hlavním líčení předtím, než došlo k vyloučení věci ze společného řízení. Společnost Metrostav dne 18. 7. 2016 pověřila společnost Ernst Young Audit, s.r.o., aby sestavila výčet interních předpisů a dalších opatření, které společnost zavedla v kontextu zákona č. 418/2011 o trestní odpovědnosti právnických osob od 1. 1. 2010 a které mohou naplňovat požadavek na opatření, které má právnická osoba provést podle zákona nebo které lze po ní spravedlivě požadovat, a doplnila tento výčet o informace týkající se jejich interní platnosti a teoretickou úvahu o možném pozitivním dopadu opatření na činnost společnosti, zejména z pohledu omezení výskytu trestné činnosti či škod jí způsobených. Její zpráva (č. 1. 19400–19415 spisu Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka Pardubice sp. zn. 62 T 5/2018) je důvěrná a byla připravena za účelem informování společnosti. Přílohou A (19416–19428 spisu Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka Pardubice sp. zn. 62 T 5/2018) je seznam dokumentů účinných od 12. 1. 2010 postupně značně rozšiřovaných. V hlavním líčení konaném [email] 2020 předložil zástupce společnosti M dokumenty o rozvíjejícím se compliance systému a posílení kontrolních mechanismů, které byly v hlavním líčení provedeny k důkazu. Strany trestního řízení byly tedy s těmito důkazy seznámeny a měly možnost se k nim vyjádřit možnost prostudovat je měl i odvolací soud, který měl spis Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích, sp. zn. 62 T 5/2018 k dispozici. Jejich opakování proto vrchní soud považuje za nadbytečné. Důkaz navržený státním zástupcem Vrchního státního zastupitelství v Praze k majetkovým poměrům obžalovaného [příjmení] [jméno] [příjmení] – tedy cestovní smlouva připojená k žádosti obžalovaného o odročení hlavního líčení ze dne 4. 7. 2022 nemá dle názoru odvolacího soudu dostatečnou potenci k ozřejnění celkových majetkových poměrů obžalovaného v současné době.

31. Zákonným způsobem provedené důkazy soud prvního stupně zhodnotil v souladu s požadavky ustanovení § 2 odst. 6 tr. ř. a na základě logického myšlenkového postupu učinil správné skutkové závěry. Jak zdůrazňují odvolatelé, ustanovení § 125 odst. 1 tr. ř. mu ukládá, aby v odůvodnění rozsudku stručně vyložil, které skutečnosti vzal za prokázané, o které důkazy svá skutková zjištění opřel a jakými úvahami se řídil při hodnocení provedených důkazů, zejména pokud si vzájemně odporují. Musí z něj být patrné, jak se soud vypořádal s obhajobou obžalovaných a jakými právními úvahami se řídil, když posuzoval prokázané skutečnosti podle příslušných ustanovení zákona v otázce viny a trestu. V posuzovaném případě Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích v odůvodnění napadeného rozsudku rozebral obsah výpovědí obžalovaných učiněných v přípravném řízení i v hlavním líčení i dalších v hlavním líčení provedených důkazů. Byť lze souhlasit, že v některých částech je odůvodnění rozhodnutí až příliš stručné, rozhodně nejde o rozhodnutí nepřezkoumatelné. Krajský soud ještě dostačujícím způsobem vyložil základní hodnotící úvahy, které jej vedly k rozhodnutí o vině obžalovaných, přičemž i tam, kde formálně převzal slovní obraty obžaloby, je zřejmé, že se tak stalo na základě vlastních obsahových úvah soudu. S jeho myšlenkovým postupem se odvolací soud v zásadě ztotožňuje, a proto především odkazuje na odůvodnění napadeného rozsudku. [příjmení] obžalovaných byla prokázána především zákonem povoleným odposlechem telekomunikačního provozu a je podporována listinnými důkazy a výpovědí již odsouzeného [příjmení] [jméno] [příjmení]. Z jednotlivých hovorů obžalovaných je patrné, jak trestná činnost probíhala a jaké kroky činili jednotliví aktéři na základě svého profesního zařazení.

32. Lze stručně zrekapitulovat, že projekt, „Obnova součástí NKP Hřebčín v Kladrubech nad Labem“ řešil bezprostřední nutnost obnovy sedmnácti objektů a tří menších celků venkovních ploch v jádrovém území Národní kulturní památky Kladruba nad Labem s cílem umožnit uchování NKP pro další generace, ale i výrazně rozšířit kulturně-vzdělávací služby spojené s vlastní prezentací NKP. Výsledkem mělo být též zlepšení ekonomické udržitelnosti (rozšíření portfolia příjmů, snížení vydajů na údržbu a na řešení havárií). K zahájení akce došlo 18. 3. 2011, předpokládané ukončení bylo 31. 12. 2014. Meritum realizační práce tvořily stavební práce a vytvoření nového programu funkčního využití. V předmětném období se na pozici statutárního orgánu státní příspěvkové organizace Hřebčín v Kladrubech nad Labem vystřídali Ing. [jméno] [příjmení], Ing. [jméno] [příjmení] (od 28. 6. 2012 do 15. 11. 2012) a Ing. [jméno] [příjmení] (od 15. 11. 2012). Odsouzená [příjmení] [jméno] [příjmení] byla od 1. 9. 2012 do 30. 6. 2015 vedena jako manažerka projektu, „Obnova součástí Národní kulturní památky Hřebčín v Kladrubech nad Labem“, kdy jí na této pozici vystřídala Ing. [jméno] [příjmení]. Odsouzený [příjmení] [jméno] [příjmení] byl ohledně tohoto projektu činný jako odborný technický poradce zadavatele od 20. 10. 2010. Dne 20. 9. 2011 tehdejší ředitel NHK, Ing. [jméno] [příjmení], udělil za NHK plnou moc společnosti CETTUS a.s. zastoupené Ing. [jméno] [příjmení] jako jejím jednatelem, a to k úkonům spojeným s investorsko-inženýrskou činností pro akci, „Obnova součástí národní kulturní památky Hřebčín v Kladrubech nad Labem, II. etapa projektu“. [příjmení] moc se vztahovala i na zastupování zmocnitele při výkonu investorsko-inženýrské činnosti v průběhu projektové přípravy stavby, územního řízení, zajištění stavebních povolení. Zmocněnec byl oprávněn přijímat doručované písemnosti, podávat návrhy a žádosti, podávat opravné prostředky, námitky, vymáhat nároky. ([příjmení] pojem investorsko-inženýrská činnost obsahuje služby týkající se odborné technické pomoci při investiční výstavbě, a to jak pro společnosti, orgány státní správy, tak i pro občany. Především jde o odborný dozor nad správným prováděním stavebních prací, převzetí odpovědnosti oprávněné osoby za stavební a projektové práce společností, poradenská činnost v oblasti stavebního práva, přípravy a realizace staveb, projektování staveb a technologií výstavby. V posuzovaném případě se především jednalo o jednání se stavebními úřady týkající se nutných stavebních povolení.) Dne 7. 1. 2011 NHK uzavřel mandátní smlouvu s mandatářem [jméno], Holásek & Partners s.r.o., advokátní kancelář, jíž se mandatář zavázal za podmínek uvedených ve smlouvě poskytovat mandantovi právní poradenství v souvislosti s projektem, „Obnova součástí Národní kulturní památky Hřebčín v Kladrubech nad Labem“ spočívající zejména v poskytování komplexního právního poradenství v souvislosti s veřejnými zakázkami zadávanými v rámci tohoto projektu. V rámci projektu, „Obnova součástí Národní kulturní památky Hřebčín v Kladrubech nad Labem“ Integrovaného operačního programu, Oblast intervence 5.1., Národní podpora využití potenciálu kulturního dědictví“, aktivita b) postupně proběhla výběrová řízení na veřejnou zakázku, „Projektční práce na II. etapu projektu Obnova součástí národní kulturní památky Hřebčín v Kladrubech nad Labem“ uveřejněnou ve Věstníku veřejných zakázek pod ev. č. 60057822 dne 22. 3. 2011 veřejným zadavatelem, Národním hřebčínem Kladruba nad Labem, s.p.o., podle § 2 odst. 2, písm. b) ZVZ jako zakázka v otevřeném řízení dle § 27 ZVZ; veřejnou zakázku, „Zajištění technického dozoru investora veřejné zakázky Realizace I. a II. etapy projektu Obnova součástí národní kulturní památky Hřebčín v Kladrubech nad Labem“ vyhlášenou dne 14. 10. 2011 veřejným zadavatelem Národním hřebčínem Kladruba nad Labem, s.p.o., podle § 2 odst. 2, písm. b) ZVZ, jako zakázka ve zjednodušeném podlimitním řízení dle § 38 ZVZ; veřejnou zakázku, „Realizace I. a II. etapy projektu Obnova součástí národní kulturní památky Hřebčín v Kladrubech nad Labem“ uveřejněnou ve Věstníku veřejných zakázek pod ev. č. 60066761 dne 18. 10. 2011 zahájením zadávacího řízení veřejným zadavatelem dle § 2 odst. 2, písm. b) ZVZ, Národním hřebčínem Kladruba nad Labem, s.p.o., jako zakázky v užším řízení dle § 28 ZVZ a po odstoupení od smlouvy s vítězným uchazečem – sdružením společností Metrostav a.s. a Chládek a [příjmení], Pardubice a.s. - dne 14. 11. 2012 opět uveřejněnou ve Věstníku veřejných zakázek pod ev. č. 342280 dne 18. 3. 2013 veřejným zadavatelem, Národním hřebčínem Kladruba nad Labem, s.p.o., se sídlem Kladruba nad Labem čp. 1, dle § 2 odst. 2, písm.

b) ZVZ jako zakázka v otevřeném řízení dle § 27 ZVZ s druhem zakázky projekt a provádění stavebních prací.

33. Příručka pro žadatele a příjemce Integrovaný operační program pro období let 2007 – 2013, prioritní osa 5 Národní podpora územního rozvoje, oblast intervence 5.1 Národní podpora využití potenciálu kulturního dědictví, podporované aktivity 5.1a 5.1b, 1. kontinuální výzva, datum vyhlášení 5. 12. 2008, v bodu. 9.3.3.1. řadí mezi hlavní povinnosti žadatele/příjemce jako zadavatele zakázek zadávat veřejné zakázky v souladu se ZVZ a další obecně závaznou legislativou v této oblasti. Mezi základní principy způsobilosti výdajů je v bodu 10.4.3. zakotveno, že výdaje musí být vynaloženy pro realizaci zakázek prokazatelně zadávaných v souladu se ZVZ a pravidly pro zadávání veřejných zakázek stanovených příručkou. Poskytovatelem dotace v posuzovaném případě bylo Ministerstvo zemědělství České republiky, se souhlasem Ministerstva financí České republiky. Podle rozhodnutí Ministerstva zemědělství České republiky o poskytnutí dotace ze 14. 3. 2013 čerpání finančních prostředků na stavební část akce bude poskytovatelem dotace umožněno až na základě změnového Rozhodnutí o poskytnutí dotace zohledňujícího výsledky zadávacího řízení na veřejnou zakázku ev. č. 342280,, Realizace I. a II. etapy projektu Obnova součástí národní kulturní památky Hřebčín v Kladrubech nad Labem“, které bude potvrzené Ministerstvem financí České republiky.

34. Provedené důkazy spolehlivě prokazují, že již ohledně veřejné zakázky,, Projekční práce na II. etapu projektu Obnova součástí národní kulturní památky Hřebčín v Kladrubech nad Labem“ uveřejněnou ve Věstníku veřejných zakázek pod ev. č. 60057822 dne 22. 3. 2011 veřejným zadavatelem, Národním hřebčínem Kladruby nad Labem, s.p.o., se sídlem Kladruby nad Labem č. p. 1, xanon-1859x, dle § 2 odst. 2, písm. b) ZVZ jako zakázka v otevřeném řízení dle § 27 ZVZ odsouzený [příjmení] [jméno] [příjmení] předával neverejné informace obžalovanému [příjmení] [jméno] [příjmení]. Po oficiální prohlídce místa plnění dne 8. 4. 2011 JUDr. [jméno] [příjmení] (zaměstnanec mandátáře) zaslala e-mailem Ing. [jméno] [příjmení] návrh protokolu o prohlídce se žádostí o případné výhrady, podpis a vrácení scanu e-mailem s průvodním textem:, abychom ho mohli ještě dnes rozeslat všem dodavatelům, kteří si vyzvedli zadávací dokumentaci. V příloze pro informaci ještě zasíláme scan listiny přítomných dodavatelů – tyto údaje bychom ostatním dodavatelům nezasílali, a to z důvodu osobních údajů zástupců uchazečů,“ který v kopii zaslala i Ing. [jméno] [příjmení]. Ten jej následně zaslal Ing. [jméno] [příjmení], včetně přílohy Listina_pritomnych_plne_moci_pdf. Další informace odsouzený [příjmení] [jméno] [příjmení] zaslal Ing. [jméno] [příjmení] v souvislosti s prvním zadávacím řízením veřejné zakázky,, Realizace I. a II. etapy projektu Obnova součástí národní kulturní památky Hřebčín v Kladrubech nad Labem“ uveřejněné ve Věstníku veřejných zakázek pod ev. č. 60066761 vyhlášené dne 18. 10. 2011, jak je uvedeno ve skutkových zjištěních v bodu 2) napadeného rozsudku.

35. Poté, co NHK jednající odsouzenou [příjmení] [jméno] [příjmení] odstoupil od smlouvy o dílo uzavřené 26. 9. 2012 s vítězným uchazečem, sdružením společností M a Chládek a [příjmení], Pardubice, bylo druhé zadávací řízení veřejné zakázky,, Realizace I. a II. etapy projektu Obnova součástí národní kulturní památky Hřebčín v Kladrubech nad Labem“ uveřejněné ve Věstníku veřejných zakázek pod ev. č. 342280 vyhlášené dne 18. 3. 2013 veřejným zadavatelem, Národním hřebčínem Kladruby nad Labem, s.p.o., odsouzenými [příjmení] [jméno] [příjmení] a Ing. [jméno] [příjmení] ovlivňováno se snahou zajistit úspěch uvedených společností i v zadávacím řízení novém. Odsouzený [příjmení] [jméno] [příjmení] nebyl zadavatelem výzvy a ani nebyl oprávněn v tomto rozsahu jednat jménem zadavatele, to ovšem nic nemění na tom, že vzhledem k postupně získanému vlivu v NHK činil kroky k získání výhod pro společnosti M a Chládek a [příjmení], Pardubice jako budoucí uchazeče o veřejnou zakázku. Odsouzený [příjmení] [jméno] [příjmení] a jeho prostřednictvím Ing. [jméno] [příjmení] a obžalovaný [příjmení] [jméno] [příjmení] prostřednictvím Ing. [jméno] [příjmení] získali neverejné informace o chystaném a probíhající výběrovém řízení poskytnuté Ing. [jméno] [příjmení] včetně kompletního výkazu výměr s rozpočtem a zejména aktualizovaný seznam přihlášených potenciálních uchazečů, který

zaměstnanci společností M a Chládek a [příjmení], Pardubice využili k oslovení konkurence a jednání o úplatku. Z telefonních hovorů je zřejmé i to, že pokud bude doručena nabídka s nižší cenou, než bude nabídková cena předem vybraného vítěze, bude postupováno shodně jako v případě výběrového řízení na projekční práce – tedy zadáním znaleckého posudku, který označí cenu takového uchazeče za nepřiměřeně nízkou. Odsouzení [příjmení] [jméno] [příjmení], Ing. [jméno] [příjmení], Ing. [jméno] [příjmení], obžalovaný [příjmení] [jméno] [příjmení] a již zemřelý Ing. [jméno] [příjmení], předseda představenstva společnosti enteria, a.s., jediný akcionář společnosti C a [příjmení], Pardubice a.s., disponovali informacemi o chystaném a poté probíhajícím zadávacím řízení, k nimž by při jeho řádném průběhu neměli přístup, a sami je žádali od Ing. [jméno] [příjmení], která po jmenování Ing. [jméno] [příjmení] do funkce ředitele NHK zůstala nadále činná ve funkci manažera Integrovaného operačního programu Obnova národní kulturní památky NHK. Byla to právě ona, kdo Ing. [jméno] [příjmení] a Ing. [jméno] [příjmení] a jím dále Ing. [jméno] [příjmení] poskytl seznamy společností, které požádaly o zadávací dokumentaci. Byla zaznamenána řada rozhovorů mezi Ing. [jméno] [příjmení] a Ing. [jméno] [příjmení], z nichž vyplývá, že došlo i k osobním schůzkám a k pozvání jmenované na slavnostní akce.

36. Takto shrnutý průběh zadávacího řízení probíhající k veřejné zakázce vypsané zadavatelem NHK nepochybně odporuje zásadě transparentnosti, ale i samotnému cíli zákona o veřejných zakázkách. K úspěšnému provedení trestné činnosti přitom bylo zapotřebí zapojení několika osob, tedy především Ing. [jméno] [příjmení], který svojí činností propojoval jednotlivé aktéry i jednotlivé dílčí kroky, obžalovaného [příjmení] [jméno] [příjmení] a Ing. [jméno] [příjmení], kteří byli od počátku informováni o průběhu děje. Do skupiny osob byl zapojeni [jméno] [příjmení] a Ing. [jméno] [příjmení], jejichž úkolem bylo předávat relevantní informace Ing. [jméno] [příjmení]. Je velmi pravděpodobné, že existovalo i napojení na administrátora akce, které však nebylo prokázáno. Nepochybná je i vědomost obžalovaných o způsobu financování projektu. Skutečnost, že projekt, kterého se předmětné výběrové řízení týká, bude financován z prostředků Evropské unie, vyplývá z předtištěného textu “zakázka se vztahuje k projektu a/nebo programu financovanému z prostředků Evropské unie“ se zaškrtnutím ano, odkazu na příslušný Integrovaný operační program a Evropský fond pro regionální rozvoj. Zadavatel rovněž upozorňuje potencionální uchazeče na skutečnost, že veřejná zakázka je financována z prostředků poskytnutých z Integrovaného operačního programu, a z toho důvodu je uchazeč povinen na všech dokumentech spojených s účastí uchazeče v zadávacím řízení uvést informační banner (označení dokumentů příslušnými logy a textem určenými pravidly IOP), jehož vzor je uveden na stránkách [webová adresa]. Nejpozději od obdržení zadávací dokumentace muselo být obžalovaným zřejmé, že projekt je zařazen do Integrovaného operačního programu prioritní osy Národní podpora územního rozvoje, oblast Národní podpora využití potenciálu kulturního dědictví; museli být tedy přinejmenším srozuměni i se skutečností, že kompletní dokumentace o průběhu jimi ovlivněných zadávacích řízení včetně nepravdivých prohlášení o dodržování ustanovení o zakázané dohodě, bude předložena příslušnému orgánu v souvislosti se žádostí o schválení dotačního financování, v důsledku čehož by došlo i k nesprávnému použití finančních prostředků z rozpočtu Evropské unie.

37. K právní kvalifikaci zjištěného jednání lze v obecné rovině uvést: Přechin zjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě podle § 256 odst. 1 tr. zákoníku spočívá ve zjednání přednosti nebo výhodnějších podmínek některému dodavateli, soutěžiteli nebo účastníkovi dražby na úkor jiných soutěžitelů, tedy v zajištění nebo obstarání takových výhodnějších podmínek některé z uvedených osob, aniž by bylo nutné o tom uzavřít, byť konkludentní, dohodu. Předností je tu jakékoli zvýhodnění některého dodavatele, soutěžitele nebo některého z účastníků veřejné dražby, pokud jde o časový předstih. Může se jednat o časový předstih v tom smyslu, že některým dodavatelům, soutěžitelům nebo účastníkům je termín zahájení zadávacího řízení, veřejné soutěže či veřejné dražby oznámen dříve, ještě předtím, než jsou veřejně vyhlášeny, což jim umožní

se na ně lépe připravit (např. u zadávacího řízení se lépe připraví k jednání v jednacím řízení, u veřejné soutěže mají lepší možnost zpracovat svůj projekt navrhovaný ve veřejné soutěži). Časový předstih však může být i při vlastním průběhu zadávacího řízení, dražby nebo soutěže. Výhodnějšími podmínkami jsou jakékoli jiné podmínky, které zvýhodňují některého či některé dodavatele, soutěžitele nebo účastníky před ostatními. Může to být např. u zadávacího řízení stanovení výhodnějšího způsobu podání nabídky pro některého dodavatele (uchazeče), sdělení mu určitých bližších podmínek nebo realizačních či cenových nabídek jiných dodavatelů. Dále u veřejné soutěže to pak může být stanovení výhodnějšího způsobu podávání návrhu, sdělení bližších podrobností o předpokládaném investičním celku nebo o přírodních podmínkách, ve kterých bude stavba realizována apod. jen některým účastníkům soutěže, ale i sdělení údajů o návrzích smluv (zejména nabízené ceny) jiných uchazečů atd. (k tomu viz blíže [příjmení], P. a kol. Trestní zákoník, 2. vydání, Praha C. H. Beck, 2012, s. 2291, 2622 a 2623).

38. Objektem tohoto trestného činu z hlediska veřejných zakázek je zájem na řádném a zákonném provedení zadání veřejné zakázky, zejména zájem na dodržování stanoveného postupu při zachování zásad transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace. Skutková podstata trestného činu zjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě podle § 256 odst. 1 tr. zákoníku nemá tzv. blanketní nebo odkazovací dispozici, neboť se nedovolává ani obecně, ani konkrétně mimotrestního předpisu, který by bylo třeba užít nebo jehož porušením je podmíněna trestní odpovědnost, a dopadá na jakoukoli veřejnou zakázku, resp. na souvislost s jejím zadáním. U této skutkové podstaty je ve smyslu § 13 odst. 2 tr. zákoníku požadován úmysl, který musí zahrnovat všechny uvedené znaky. Navíc však zde musí být úmysl způsobit jinému škodu nebo opatřit sobě nebo jinému prospěch (tzv. druhý úmysl), přičemž však ke způsobení škody ani k opatření prospěchu v majetkovém smyslu nemusí dojít. Tímto prospěchem může být samotné zadání zakázky.

39. Základní skutkovou podstatu podle § 256 odst. 1 tr. zákoníku může naplnit kdokoli, pachatelem tedy může být jakákoliv trestně odpovědná osoba. Zákon nepožaduje, aby měla nějakou zvláštní vlastnost, způsobilost nebo postavení, tedy aby měla rysy konkrétního nebo speciálního subjektu ve smyslu § 114 tr. zákoníku. Nemusí tedy jít o osobu, která se určitým způsobem podílí na organizování, administraci nebo rozhodování v rámci veřejné soutěže, veřejné dražby nebo zadávacího řízení na veřejnou zakázku, a není vyloučeno, aby to byl také soutěžitel ve veřejné soutěži, účastník veřejné dražby nebo dodavatel veřejné zakázky.

40. Ustanovení § 256 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku obsahuje alternativně více znaků vyjadřujících zvláštní postavení pachatele, které podmiňují použití vyšší trestní sazby a spočívají v tom, že pachatel spáchá čin uvedený v § 256 odst. 1 tr. zákoníku jako člen hodnotící komise, vyhlášovatel nebo pořadatel veřejné soutěže nebo veřejné dražby, licitátor nebo jako člen organizované skupiny. Pokud jde o naplnění okolnosti podmiňující použití vyšší trestní sazby spočívající ve spáchání činu členem organizované skupiny, který je obsažen spolu s dalšími alternativními znaky v § 256 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku, je třeba předeslat, že tento pojem není trestněprávními předpisy přímo definován. Soudní praxe a judikatura jej blíže vymezila tak, že se musí jednat o sdružení nejméně tří trestně odpovědných osob, v němž lze spatřovat určitou dělbu úkolů mezi členy sdružení, v důsledku čehož se jeho činnost vyznačuje plánovitostí a koordinovaností, což zvyšuje pravděpodobnost úspěšného provedení trestného činu a tím i jeho škodlivost a závažnost. Organizovaná skupina nemusí mít trvalý charakter, tímto způsobem lze spáchat ojedinělý a jednorázový trestný čin. Její jednotliví členové nemusí být do organizované skupiny výslovně akceptováni, postačí, že se pachatel fakticky včlenil do skupiny a podílel se na její činnosti. Existence organizované skupiny není podmíněna tím, že všichni její členové jsou současně spolupachatelé trestného činu, členy organizované skupiny mohou být také účastníci podle § 24 odst. 1 tr. zákoníku anebo také blíže neztotožněné osoby, které mají podíl na trestném činu, pokud trestně stíhané osoby o takové osobě vědí. Postačí, pokud bylo zjištěno, že mezi nejméně třemi osobami reálně existujícími a vzájemně spolupracujícími došlo k určité součinnosti na realizování

trestné činnosti, která vykazuje takovou míru plánovitosti jejího průběhu a tomu odpovídající koordinaci úkolů jednotlivých osob, že tyto okolnosti zvyšují pravděpodobnost úspěšného provedení trestného činu (viz usnesení Nejvyššího soudu z 12. srpna 2010, sp. zn. 8 Tdo 940/210). Z pohledu toho, že organizovaná zločinecká skupina je v ustanovení § 129 tr. zákoníku definována jako společenství více osob s vnitřní organizační strukturou, s rozdělením funkcí a dělbou činnosti, která je zaměřena na soustavné páčání úmyslné trestné činnosti, lze organizovanou skupinu vnímat jako kvalitativně vyšší formu trestné součinnosti než prosté spolupachatelství, která však nedosahuje propracovanosti a škodlivosti organizované zločinecké skupiny a jejímž obligatorním znakem není zaměření na setrvalé páčání trestné činnosti.

41. Rovněž trestný čin pletich při zadání veřejné zakázky a při veřejné soutěži podle § 257 patří mezi trestné činy porušující principy konání veřejných soutěží a zadávání veřejných zakázek a předpisy upravující jejich průběh. Základní skutkovou podstatou trestného činu pletich při zadání veřejné zakázky a při veřejné soutěži vymezenou v § 257 odst. 1 písm. d) tr. zákoníku jsou postihovány pletichy v souvislosti se zadáním veřejné zakázky nebo s veřejnou soutěží spočívající v tom, že pachatel na základě dohody s jiným zájemcem nebo uchazečem vyvíjí činnost směřující k zadání veřejné zakázky za nepřiměřeně vysokou nebo jinak nevýhodnou cenu. Ve své podstatě se jedná o manipulaci s cenami zadávaných veřejných zakázek, specificky pak zvláště o jejich umělé navyšování, a to uchazeči a zájemci o ně.

42. Dotačního podvodu podle § 212 tr. zákoníku se dopustí ten, kdo v žádosti o poskytnutí dotace, subvence nebo návratné finanční výpomoci nebo příspěvku uvede nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje nebo podstatné údaje zamlčí. Obdobně se přečinu poškození finančních zájmů Evropské unie podle § 260 odst. 1 tr. zákoníku dopustí ten, kdo vyhotoví, použije nebo předloží nepravdivé, nesprávné nebo neúplné doklady nebo uvede nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje anebo zatají doklady nebo podstatné údaje, a tím umožní neoprávněné použití nebo zadržování finančních prostředků pocházejících z rozpočtu Evropské unie nebo rozpočtů spravovaných Evropskou unií nebo jejím jménem anebo zmenšení zdrojů některého takového rozpočtu nebo umožní neoprávněné použití nebo zadržování majetku pořízeného z rozpočtu Evropské unie nebo rozpočtů spravovaných Evropskou unií nebo jejím jménem. Za nepravdivé se považují údaje, jejichž obsah vůbec neodpovídá skutečnému stavu, o němž je podávána informace, a to, byť jen o některé důležité skutečnosti pro poskytnutí dotace, subvence nebo návratné finanční výpomoci nebo příspěvku. Za hrubě zkreslené údaje se považují takové, které mylně nebo neúplně informují o podstatných a důležitých okolnostech v žádosti pro poskytnutí dotace (a dalších), což může vést k zásadně nesprávným závěrům o skutečnostech rozhodných pro rozhodnutí o jejich poskytnutí. O zamlčení podstatných údajů jde tehdy, pokud žadatel neuvede v žádosti o jejich poskytnutí jakékoli údaje, které jsou rozhodující nebo zásadní (tj. podstatné) pro její uzavření. Jedná se o takové údaje, které by vedly, pokud by byly druhé straně známy, k tomu, že by dotace (a další plnění) nebyla poskytnuta, anebo by sice byla poskytnuta, ale za podstatně méně výhodných podmínek pro žadatele.

43. Jednání, které bezprostředně směřuje k dokonání trestného činu a jehož se pachatel dopustil v úmyslu trestný čin spáchat, je pokusem trestného činu, jestliže k dokonání trestného činu nedošlo (§ 21 odst. 1 tr. zákoníku) Vrchní soud připomíná i to, že úmyslnou formou účasti na trestném činu, která je namířena proti témuž konkrétnímu zájmu chráněnému trestním zákonem jako pachatelství (§ 22 tr. zákoníku) nebo spolupachatelství (§ 23 tr. zákoníku), je i účastenství na trestném činu hlavního pachatele. Trestná činnost účastníka bezprostředně přispívá k tomu, aby došlo k naplnění znaků konkrétní skutkové podstaty trestného činu, i když účastník sám tyto znaky přímo nenaplní. Úcastenství je v trestním zákoníku vybudováno na zásadě akcesority účastenství, což je v obecné rovině závislost trestní odpovědnosti účastníka na trestní odpovědnosti hlavního pachatele. Organizátorství, návod a pomoc se posuzují jako účastenství podle § 24 tr. zákoníku, jen jestliže se pachatel hlavního trestného činu o něj alespoň pokusil (účastenství na dokonaném trestném činu nebo jeho pokusu). Hlavním pachatelem trestného činu se rozumí pachatel trestného

činu, k němuž směřovala některá z forem účastenství. Čin, na němž se účastník podílí, musí splňovat všechny pojmové náležitosti úmyslného trestného činu nebo jeho pokusu, včetně trestně odpovědného pachatele. Mezi jednáním účastníka a spáchaným trestným činem hlavního pachatele musí být příčinný vztah. Účastenství předpokládá úmysl směřující k účasti ve formě organizátorství, návodu nebo pomoci na konkrétním úmyslném trestném činu (čin musí být konkretizován individuálními rysy, nikoli jen znaky skutkové podstaty). Může jít také o úmysl nepřímý, zejména v podobě úmyslu alternativního. Pomocník úmyslně umožňuje nebo usnadňuje jinému (hlavnímu pachateli) spáchání trestného činu, čímž mu pomáhá nebo ho podporuje, a to ještě před spácháním činu nebo v době činu, jestliže došlo alespoň k pokusu trestného činu. K pomoci se přitom nevyžaduje, aby pachatel, jemuž je pomoc poskytována, si byl této pomoci vědom. Trestní odpovědnost a trestnost účastníka se posuzuje podle § 24 odst. 2 tr. zákoníku stejně jako trestní odpovědnost a trestnost pachatele, pokud trestní zákoník nestanoví z této zásady výjimky (srov. [příjmení], P. a kol. Trestní zákoník, 2. vydání, Praha: C. H. Beck, 2012, s. 343 – 352).

44. Při svých právních úvahách odvolací soud vycházel i z usnesení Nejvyššího soudu z 31. 5. 2017, sp. zn. 5 Tdo 1364/2016, usnesení Nejvyššího soudu z 23. listopadu 2016, sp. zn. 5 Tdo 1475/2015, usnesení Nejvyššího soudu z 29. 3. 2017, sp. zn. 5 Tdo 1106/2016, usnesení Nejvyššího soudu z 28. 7. 2021, sp. zn. 5 Tdo 599/2020 a usnesení Nejvyššího soudu z 15. 2. 2023, sp. zn. 5 Tdo 914/2022.

45. Jak již bylo uvedeno shora, trestného činu zjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě podle § 256 tr. zákoníku se ve vztahu k veřejným zakázkám dopustí ten, kdo v souvislosti se zadáním veřejné zakázky, s veřejnou soutěží nebo veřejnou dražbou, v úmyslu způsobit jinému škodu nebo opatřit sobě nebo jinému prospěch zjedná některému dodavateli, soutěžiteli nebo účastníkovi dražby přednost nebo výhodnější podmínky na úkor jiných dodavatelů nebo soutěžitelů. Jednání popsané v bodech 3) a 4) napadeného rozsudku se týká veřejné zakázky, „Realizace I. a II. etapy projektu Obnova součástí národní kulturní památky Hřebčín v Kladrubech nad Labem“ uveřejněné ve Věstníku veřejných zakázek pod ev. č. 342280 vyhlášené dne 18. 3. 2013. Podle názoru odvolacího soudu jde o skutek jediný vzhledem k totožnosti následku. Zjednání přednosti zvýhodněným společností Metrostav a.s. a Chládek a [příjmení], Pardubice a.s. došlo tím, že prostřednictvím odsouzeného [příjmení] [jméno] [příjmení] disponovali obžalovaný [příjmení] [jméno] [příjmení], odsouzení [příjmení] [jméno] [příjmení] a Ing. Per Flaška a již zemřelý Ing. [jméno] [příjmení] neveřejnými informacemi o přípravě zakázky a konečným zněním zadávací dokumentace již před jejím vyhlášením 18. 3. 2013, čehož Ing. [jméno] [příjmení] využil k oslovení [jméno] [příjmení], jednatele společnosti AVERS, s.r.o., pro zjištění možností spolupráce na zakázce. Výhodnější podmínky byly vytvořeny zasláním výkazu výměr s rozpočtem a zejména seznamu společností, které požádaly o zaslání zadávací dokumentace, prostřednictvím odsouzených [příjmení] [jméno] [příjmení] a Ing. [jméno] [příjmení] a jeho doplňování. Toho využili Ing. [jméno] [příjmení], Ing. [jméno] [příjmení], člen představenstva společnosti C a [příjmení], Pardubice a.s., a Ing. [jméno] [příjmení], obchodní náměstek společnosti M k oslovení [jméno] [jméno], prokuristy společnosti STRABAG a.s., a Ing. [jméno] [příjmení], obchodního ředitele společnosti GEOSAN GROUP, nyní DOB CONSTRUCTION, s nabídkou finanční částky, jejíž výše byla postupně smluvna na 1 000 000 a 2 000 000 Kč. Ing. [jméno] [příjmení] tímto jednáním podle názoru odvolacího soudu směřoval k naplnění skutkové podstaty zločinu podplacení podle § 332 odst. 1 alinea 2, odst. 2 písm. a), písm. b) tr. zákoníku ve stadiu pokusu, neboť v souvislosti s podnikáním svým nebo jiného spolu s dalšími osobami slíbil úplatek ve formě finanční hotovosti. Zamýšleným prospěchem bylo samotné zadání zakázky a generování podnikatelského zisku. Manipulací v zadávacím řízení veřejné zakázky, „Realizace I. a II. etapy projektu Obnova součástí národní kulturní památky Hřebčín v Kladrubech nad Labem“ uveřejněné ve Věstníku veřejných zakázek pod ev. č. 342280 vyhlášeném dne 18. 3. 2013 se dopustila i odsouzená [příjmení] [jméno] [příjmení], zaměstnankyně NHK ve funkci manažera Integrovaného operačního programu. Obžalovaný [příjmení] [jméno]

[příjmení] a odsouzený [příjmení] [jméno] [příjmení] si byli vědomi, že prohlášení podepsaná jednotlivými uchazeči o tuto veřejnou zakázku a připojená k nabídce obsahují nepravdivé údaje o průběhu zadávání veřejné zakázky. Byli proto srozuměni i s tím, že tyto nepravdivé doklady se vztahují i k výdajům souhrnného rozpočtu Evropské unie, budou předloženy v dotačním řízení a pokud bude jejich jednání úspěšné, dojde k nesprávnému použití finančních prostředků z rozpočtu České republiky i Evropské unie. Tohoto jednání se dopustili jako členové organizované skupiny, v úmyslu zločin spáchat, avšak k jeho dokonání nedošlo. Spolu s naplňováním pojmových znaků trestného činu zjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě, jednání obžalovaných směřovalo k naplnění pojmových znaků trestných činů poškození finančních zájmů Evropské unie a dotačního podvodu nebo jejich přípravě.

46. Při právní kvalifikaci je třeba aplikovat zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění účinném od 1. 10. 2020, neboť zákonem č. 333/2020 Sb. došlo ke zvýšení hranice škody nutné pro naplnění jednotlivých skutkových podstat trestných činů. Za značnou škodu se podle § 138 odst. 1 tr. zákoníku považuje škoda dosahující nejméně 1 000 000 Kč (původně 500 000 Kč), za škodu velkého rozsahu částka nejméně 10 000 000 Kč (původně 5 000 000 Kč), neboť nové znění trestního zákona přineslo pro obžalované právní kvalifikaci příznivější.

47. Podle stanoviska trestního kolegia Nejvyššího soudu ČR z 26. dubna 2018, sp. zn. Tpjn 300/2017, v případech, kdy konkrétní dotace je financována částečně ze zdrojů Evropské unie a částečně z jiných zdrojů a jednání pachatele spočívající mj. v uvedení nepravdivých, nesprávných nebo neúplných údajů naplňuje znaky skutkových podstat dotačního podvodu podle § 212 odst. 1 tr. zákoníku i poškození finančních zájmů Evropské unie podle § 260 odst. 1 tr. zákoníku. Vztah obou trestných činů není ani vztahem speciality, ani vztahem subsidiarity. Zatímco trestný čin dotačního podvodu chrání pouze dotace, trestný čin poškození finančních zájmů Evropské unie chrání kromě dotací i ostatní finanční zájmy Evropské unie (i příjmovou stránku, i některá aktiva a také jiné výdaje, než jen dotace). Trestný čin poškození finančních zájmů Evropské je tedy svým rozsahem širší v tom smyslu, že postihuje nejen dotační podvod na úkor Evropské unie, ale i jiné typy jednání ohrožující její finanční zájmy. Zároveň je ale trestný čin poškození finančních zájmů Evropské unie užší v tom směru, že chrání pouze finanční zájmy Evropské unie a nikoli jiných subjektů. Na základě těchto úvah dospělo trestní kolegium Nejvyššího soudu ve svém stanovisku k závěru, že jednočinný souběh těchto trestných činů je možný. Je-li při jednočinném souběhu trestných činů dotačního podvodu a poškození finančních zájmů Evropské unie skutek spáchán zčásti ke škodě Evropské unie a zčásti ke škodě jiného subjektu, je třeba pachateli klást za vinu v rámci § 212 tr. zákoníku celou způsobenou škodu (tj. součet obou dílčích částek), zatímco v rámci § 260 tr. zákoníku jen její dílčí část způsobenou ve vztahu k finančním prostředkům Evropské unie.

48. Soud prvního stupně v souladu s touto judikaturou uzavřel, že vyhotovení nepravdivých dokladů by v případě jejich použití mělo za následek způsobení škody odpovídající vylákání částky 206 201 752,50 Kč ke škodě Evropské unie a částky 36 388 544,50 Kč ke škodě České republiky. V posuzovaném případě se nepravdivé údaje týkají toliko prohlášení, které mělo prokazovat zákonný průběh výběrového řízení. Podle předmětných dotačních podmínek by byla za závažné porušení povinností při zadávání veřejných zakázek, které mělo nebo mohlo mít vliv na výběr nejvhodnější nabídky, podle závažnosti porušení, krácena schválená výše dotace k proplacení o 25 – 30 % částky dotace použité na financování předmětné zakázky vztahující se k danému projektu, u níž k porušení podmínky došlo. I s ohledem na subjektivní stránku trestného činu je proto odvolací soud názoru, že pachatelé byli srozuměni nejméně s tím, že svým jednáním způsobí Evropskému společenství škodu ve výši nejméně 51 550 438, 125 Kč a České republice zastoupené Ministerstvem financí ČR škodu ve výši nejméně 9 097 136, 125 Kč.

49. Skutek spáchaný obžalovaným [příjmení] [jméno] [příjmení] a odsouzeným [příjmení] [jméno] [příjmení] je ve smyslu § 8 ZTOPO přičitatelný obžalované právnické osobě Metrostav a.s. V daném případě je rozhodné, že společnost M patří mezi nejvýznamnější podnikatelské subjekty ve stavebnictví na českém trhu. Vzhledem k její velikosti je vnitřní organizační struktura (tedy

hierarchické uspořádání vztahů mezi jednotlivými pracovními místy v rámci organizačních útvarů a vztahů mezi útvary v rámci organizace) složitá. V důsledku toho má společnost M vícestupňovou organizační soustavu, přičemž vrcholný management se zabývá řízením společnosti pouze v obecné či koncepční rovině, řízení konkrétních činností společnosti, které naplňují předmět činnosti této společnosti, přísluší vedoucím na nižších stupních řízení. Ing. [jméno] [příjmení] se trestné činnosti dopustil v pozici oblastního ředitele, konkrétně na úrovni II. stupně řízení vedení divize (viz organizační řád divize 9, který zahrnuje vztahy nadřízenosti a podřízenosti a řeší vzájemné pravomoci, vazby a odpovědnost, účinný od 1. 1. 2012), tedy pozici, kterou odvolací soud považuje za osobu ve vedoucím postavení vykonávající řídicí činnost ve smyslu § 8 odst. 1 písm. b) ZTOPO. Ing. [jméno] [příjmení] se trestné činnosti dopustil v pozici obchodního náměstka ředitele společnosti M, Divize 9, což je ve smyslu organizačního řádu divize 9 účinného od 1. 1. 2012 osoba vykonávající řídicí činnost sice na spodní úrovni řízení, ve vztahu ke konkrétnímu projektu však v takovém rozsahu, že je podle názoru odvolacího soudu možno považovat ji za osobu ve vedoucím postavení vykonávající řídicí činnost ve smyslu § 8 odst. 1 písm. b) ZTOPO. Uvedené ustanovení se nevztahuje pouze na osoby ve vrcholném managementu, ale lze je aplikovat i na osoby v nižším stupni řízení, pokud tomu odpovídá povaha řídicí činnosti v konkrétním případě. V případě posuzovaném byl Ing. [jméno] [příjmení] pověřenou schválením podané nabídky za společnost M, tedy zodpovědnou za podání nabídky ve veřejné soutěži, přičemž realizace stavebních projektů patřila k hlavní náplni činnosti společnosti M. Trestné činnosti se oba dopustili v rámci činnosti právnické osoby Metrostav a. s. a v její prospěch.

50. Ke zproštění trestní odpovědnosti právnické osoby podle § 8 odst. 5 ZTOPO dochází toliko v případě, jestliže ke spáchání protiprávního činu došlo i přes vynaložení veškeré snahy, které po ní bylo možné spravedlivě požadovat, samotné přijetí vnitřních předpisů nebo jiných opatření formálně stanovících povinnosti vyplývající z právních předpisů závazné pro osoby v řídicím, kontrolním nebo vedoucím postavení a povinnost řídit se jimi při plnění pracovních úkolů k závěru o splnění podmínek podle § 8 odst. 5 ZTOPO nestačí (viz mj. usnesení Nejvyššího soudu z 20. 2. 2019, sp. zn. 7 Tdo 110/2019). Protiprávní jednání fyzické osoby v postavení uvedeném v § 8 odst. 1 ZTOPO musí být excesem, kterému právnická osoba nemohla zabránit, a proto by nebylo spravedlivé takové jednání přičíst jí. Důležité je současné zajišťování dodržování těchto opatření v činnosti právnické osoby, kontrola jejich plnění a případná detekce jejich porušení a následná adekvátní reakce. Jak vyplývá z rozsudku Krajského soudu v Praze z 31. 1. 2020, sp. zn. 4 T 42/2016, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze z 21. 6. 2022, sp. zn. 2 To 127/2020, společnost Metrostav a.s. se obdobného jednání dopustila v souvislosti s veřejnými zakázkami, „Rekonstrukce objektu SO.03 – pavilon, O“ - v Oblastní nemocnici Kolín, a.s., nemocnici Středočeského kraje“ a „Rekonstrukce bloku C2 – součást akce Generel nemocnice Kladno“, z rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové z 21. 1. 2019, sp. zn. 7 T 11/2015, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze z 24. 3. 2022, sp. zn. 4 To 11/2019, vyplývá, že [jméno] [příjmení] jako oblastní ředitel pro Pardubický kraj společnosti Metrostav a.s., divize 9, Ing. [jméno] [příjmení] jako zaměstnanec zhotovitele stavby společnosti Metrostav a.s. v postavení manažera projektu a Ing. [jméno] [příjmení] jako zaměstnanec zhotovitele stavby společnosti Metrostav a.s. v postavení stavbyvedoucího se v úmyslu neoprávněně odčerpat finanční prostředky poskytované z rozpočtu Evropské unie a ze státního rozpočtu České republiky na základě smlouvy o poskytnutí dotace dopustili pokusu zločinu poškození finančních zájmů Evropské unie podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku k § 260 odst. 1, odst. 4 písm. a), odst. 5 tr. zákoníku a pokus zločinu dotačního podvodu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku k § 212 odst. 1, odst. 5, písm. a), odst. 6 písm. a) tr. zákoníku (resp. jeho organizování) při realizaci stavby, „Rozšíření kapacit a zkvalitnění služeb Hotelu Bohemia Chrudim“. Je tedy zřejmé, že formálně přijaté systémy v předmětné době neplnily předpokládanou funkci, neboť v této době se trestné činnosti dopustila řada zaměstnanců společnosti včetně osob zastávajících funkci v nejužším vedení společnosti (odsouzený Ing. [jméno] [příjmení] se trestné činnosti dopustil v pozici generálního ředitele a člena představenstva).

51. Vzhledem k tomu, že byl napadený rozsudek v tomto rozsahu zrušen ve výroku o vině, musel být zrušen i ve výrocích o trestu a o náhradě škody (a to z důvodu § 261 tr. ř. i ve vztahu k obžalované společnosti CETTUS a.s.). K výroku o trestu napadeného rozsudku je možno předeslat, že krajský soud postupoval správně, pokud dospěl k závěru, že u všech obžalovaných jsou splněny podmínky pro uložení souhrnného trestu. Pro posouzení, zda má být ukládán souhrnný trest, nebo nikoliv, je třeba zjistit vzájemný vztah dvou nebo více trestných činů téhož pachatele, o nichž se rozhoduje v samostatných řízeních. Souhrnný trest podle § 43 odst. 2 tr. zákoníku je ukládán tehdy, pokud pachatel spáchal samostatnými skutky dva nebo více trestných činů ve vícečinném souběhu, o nichž je rozhodováno v samostatných řízeních, přičemž v období mezi spácháním jednotlivých trestných činů nebyl vyhlášen odsuzující rozsudek (resp. doručen trestní příkaz) soudu prvního stupně za kterýkoli z nich, pokud věc skončila pravomocným odsouzením pachatele. Podle § 44 tr. zákoníku soud od uložení souhrnného trestu upustí, má-li za to, že trest uložený dřívějším rozsudkem je dostatečný. Soud při úvaze o dostatečnosti předchozího trestu vychází z aktuálního stavu. Přihlédne proto nejen k povaze a závažnosti celé sbíhající se trestné činnosti, ale také k tomu, jaký dopad měl dříve uložený trest na nápravu pachatele, jak se změnila jeho osobní, rodinné, majetkové a jiné poměry. Od uložení souhrnného trestu může soud upustit v případě, že trest uložený dřívějším rozsudkem považuje za zcela přiměřený také ve vztahu k povaze a závažnosti celé sbíhající se trestné činnosti, nebo má-li soud za to, že uložený souhrnný trest by byl mírnější než dříve uložený trest a také v situaci, že byl dřívějším rozsudkem uložen trest na samé horní hranici trestní sazby, která je zároveň horní hranicí trestu souhrnného, pokud by soud nepovažoval za účelné nebo možné zpřísnění trestu určitého druhu.

52. Při stanovení druhu trestu a jeho výměry soud přihlíží k povaze a závažnosti spáchaných trestných činů, k osobním, rodinným, majetkovým a jiným poměrům pachatele, jeho dosavadnímu způsobu života a možnosti nápravy; dále k jeho chování po činu, zejména k případné snaze nahradit škodu nebo odstranit jiné škodlivé následky činu. Přihlíží též k jeho postoji k trestnému činu v trestním řízení, zda sjednal dohodu o vině a trestu, prohlásil svou vinu nebo označil rozhodné skutečnosti za nesporné, a pokud byl označen jako spolupracující obviněný, též k tomu, jak významným způsobem přispěl k objasnění zločinu spáchaného členy organizované skupiny, ve spojení s organizovanou skupinou nebo ve prospěch organizované zločinecké skupiny. Přihlédne také k účinkům a důsledkům, které lze očekávat od trestu pro budoucí život pachatele (§ 39 odst. 1 tr. zákoníku). Povaha a závažnost trestného činu jsou určovány zejména významem chráněného zájmu, který byl činem dotčen, způsobem provedení činu a jeho následky, okolnostmi, za kterých byl čin spáchán, osobou pachatele, mírou jeho zavinění a jeho pohnutkou, záměrem nebo cílem (§ 39 odst. 2 tr. zákoníku). Dalšími kritérii pro stanovení trestu je existence polehčujících a přitěžujících okolností, délka trestního řízení, doba uplynulá od spáchání trestného činu, či případná změna situace.

53. Podle § 14 odst. 1 ZTOPO při stanovení druhu trestu a jeho výměry právnické osobě přihlédne soud k povaze a závažnosti trestného činu, k poměrům právnické osoby, včetně její dosavadní činnosti a jejích majetkových poměrů; přitom přihlédne též k tomu, zda právnická osoba vykonává činnost ve veřejném zájmu, která má strategický nebo obtížně nahraditelný význam pro národní hospodářství, obranu nebo bezpečnost. Dále soud přihlédne k působení právnické osoby po činu, zejména k její případné účinné snaze nahradit škodu nebo odstranit jiné škodlivé následky činu. Přihlédne také k účinkům a důsledkům, které lze očekávat od trestu pro budoucí činnost právnické osoby.

54. Soud prvního stupně v posuzovaném případě jako zásadní kritéria hodnotil délku doby, která uplynula od spáchání trestné činnosti, délku trestního řízení, polehčující okolnosti a skutečnost, že nejzávažnější trestná činnost byla ukončena ve stadiu pokusu nebo přípravy. U obžalovaného [příjmení] [jméno] [příjmení] zdůraznil, že obžalovaný se stal starobním důchodcem, a je proto třeba přihlédnout i k jeho věku.

55. Rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 21. 1. 2019, sp. zn. 7 T 11/2015, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 24. 3. 2022, sp. zn. 4 To 11/2019, byl Ing. [jméno] [příjmení] uznán vinným organizátorstvím podle § 24 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku, pokusu zločinu poškození finančních zájmů Evropské unie podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku k § 260 odst. 1, 4 písm. a), odst. 5 tr. zákoníku a pokusu zločinu dotačního podvodu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku k § 212 odst. 1, 5 písm. a), odst. 6 písm. a) tr. zákoníku, pro skutek z přelomu let 2012 a 2013, a za to byl odsouzen k úhrnnému trestu odnětí svobody na dobu tří let, jehož výkon byl podmíněně odložen se stanovením zkušební doby v délce pěti let a byl mu uložen též peněžitý trest ve výměře 140 denních sazeb po 1 500 Kč, v celkové výši 210 000 Kč. Zejména vzhledem k době uplynulé od spáchání trestné činnosti, aniž by soud shledal jakékoliv kroky obžalovaného [příjmení] [jméno] [příjmení], které by trestní řízení mařily, a skutečnosti, že jednání obžalovaného [příjmení] [příjmení] bylo v daném případě motivováno toliko snahou o získání vyhlášené veřejné zakázky, považuje soud prvního stupně trest uložený dřívějším rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové z 21. 1. 2019, sp. zn. 7 T 11/2015, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze z 24. 3. 2012, sp. zn. 4 To 11/2019 za dostatečný. Krajský soud je přesvědčen, že i v případě obchodní společnosti CETTUS lze shora citované ustanovení aplikovat, neboť obžalované obchodní společnosti CETTUS byl shodnými rozsudky Krajského soudu v Hradci Králové, potažmo Vrchního soudu v Praze, uložen citelný peněžitý trest a rovněž tak podstatný trest zákazu činnosti, který ve své podstatě vede k tomu, že obchodní společnost CETTUS a.s. v současné době směřuje k řízenému zániku. K upuštění od uložení souhrnného trestu soud prvního stupně přikročil v případě obžalovaných společností Metrostav a.s. a Metrostav Infrastructure a.s. z důvodu, že dle jeho názoru je již dříve uložený trest v rámci řízení vedeného u Krajského soudu v Praze pod sp. zn. 4 T 42/2016 a u Vrchního soudu v Praze pod sp. zn. 2 To 127/2020 přiměřený. Soud prvního stupně vzal v úvahu skutečnost, že společností Metrostav a.s. a Metrostav Infrastructure a.s. byl rozsudkem Krajského soudu v Praze sp. zn. 4 T 42/2016 ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze sp. zn. 2 To 127/2020 uložen trest zákazu plnění veřejných zakázek nebo účasti ve veřejné soutěži na dobu tří let. Podle § 21 odst. 3 ZTOPO jim tak bylo po dobu výkonu uloženého trestu zakázáno uzavírat veškeré smlouvy na plnění veřejných zakázek, účastnit se veškerých druhů zadávacích řízení podle § 3 zákona o zadávání veřejných zakázek a veškerých veřejných soutěží podle jiných právních předpisů. Uložený trest tudíž znemožňuje společností Metrostav a.s. a Metrostav Infrastructure a.s. ucházet se v rámci zadávacích řízení o veřejné zakázky, čímž je zmařena příležitost k opakování trestné činnosti.

56. Státní zástupce Vrchního státního zastupitelství v Praze se domáhá zpřísnění trestů u všech obžalovaných. Odvolací soud zastává obdobná stanoviska jako soud nalézací a odvolací námitky státního zástupce považuje za nedůvodné.

57. Uložení trestu pod spodní hranici zákonné trestní sazby je nepochybně opatřením výjimečným. Ustanovení § 58 odst. 1 tr. zákoníku obsahuje tři kumulativní podmínky nezbytné k mimořádnému snížení trestu odnětí svobody pod dolní hranici trestní sazby: a) existence určitých okolností případu nebo poměrů pachatele, pro které b) použití normální (nesnížené) sazby trestu odnětí svobody (s ohledem na její dolní hranici) by bylo pro pachatele nepřiměřeně přísné, a c) je zde možnost dosáhnout nápravy pachatele i trestem odnětí svobody kratšího trvání. Podle ustanovení § 58 odst. 6 tr. zákoníku platí, že soud může snížit trest odnětí svobody pod dolní hranici trestní sazby též tehdy, jestliže odsuzuje pachatele za přípravu k trestnému činu nebo za pokus trestného činu nebo za pomoc k trestnému činu a má vzhledem k povaze a závažnosti přípravy nebo pokusu nebo pomoci za to, že by použití trestní sazby odnětí svobody tímto zákonem stanovené bylo pro pachatele nepřiměřeně přísné a že lze dosáhnout nápravy pachatele i trestem kratšího trvání. V obecné rovině totiž platí, že určitá vzdálenost přípravy k trestnému činu a pokusu trestného činu od dokonání trestného činu a nedostatek následku znamenají zpravidla nižší závažnost a společenskou škodlivost, než jakou vykazuje dokonání trestného činu. Podobně pomoc k trestnému činu se považuje za nejméně závažnou formu účastenství. Mimořádné snížení trestu odnětí

svobody se v takových případech uplatní tehdy, jestliže příprava, pokus nebo pomoc nedosahují v konkrétním případě takové závažnosti, jaké odpovídají trestní sazby trestu odnětí svobody stanovené na dokonaný trestný čin, resp. za trestný čin spáchaný pachatelem, rovněž se vyžaduje, aby příprava trestného činu, jeho pokus a pomoc k jeho spáchání nedosahovaly závažnosti jiných, obvyklých případů. I v tomto případě musejí být kumulativně splněny tři podmínky: a) pachatel je odsuzován za přípravu k trestnému činu nebo za pokus trestného činu nebo za pomoc k trestnému činu, b) soud má vzhledem k povaze a závažnosti přípravy nebo pokusu nebo pomoci k trestnému činu za to, že by použití trestní sazby odnětí svobody tímto zákonem stanovené bylo pro pachatele nepřiměřeně přísné, a c) nápravy pachatele lze dosáhnout i trestem kratšího trvání. Protože uložení trestu odnětí svobody pod spodní hranici zákonné sazby je opatření mimořádné, je třeba posuzovat splnění podmínek § 58 tr. zákoníku přísně individuálně ve vztahu ke konkrétnímu činu a pachateli. Byť podmínky užití nejsou vázány na „výjimečné“ okolnosti případu či „mimořádné“ poměry pachatele, již ze samotného názvu tohoto institutu je zřejmé, že nebude možné jej užívat pravidelně, ale za situace něčím zvláštní, neobvyklé, odlišující se od běžně se vyskytujících případů. Proto je obtížné tyto situace vzájemně porovnávat a paušalizovat a záleží na individuálním posouzení konkrétního případu.

58. V usnesení Nejvyššího soudu z 28. 11. 2018, sp. zn. 5 Tdo 1356/2018, je vyjádřeno: „Ustanovení § 58 odst. 1 tr. zákoníku je prostředkem soudcovské individualizace trestu a projevem depenalizace v trestním zákoníku. Jeho použití je třeba zvažovat nikoliv mechanicky, ale přísně individuálně ve vztahu ke konkrétnímu činu a konkrétnímu pachateli. Postup podle citovaného ustanovení je namísto především tehdy, jestliže určitá okolnost, která může být i znakem příslušné skutkové podstaty trestného činu, natolik vybočuje při porovnání s ostatními případy, že již sama o sobě nebo ve spojitosti s jinými okolnostmi (např. se značným časovým odstupem od spáchání trestného činu) odůvodňuje shovívavější přístup k potrestání pachatele, anebo pokud teprve souhrn více okolností daného případu vede k úvaze, že použití zákonné trestní sazby by bylo nepřiměřeně přísné a postačí i mírnější postih pachatele k jeho nápravě. Může jít především o ty situace, kdy polehčující okolnosti (§ 41 tr. zákoníku) a nízká intenzita naplnění zákonných znaků ve svém souhrnu a kvalitě přesvědčivým způsobem snižují závažnost trestného činu, případně některá z nich je nezvykle intenzivní povahy, takže je namísto hodnotit ji jako okolnost významně polehčující (např. zvlášť tíživé osobní nebo rodinné poměry, za kterých pachatel spáchal trestný čin, aniž by si je byl způsobil). Je tomu tak i tehdy, jestliže některý ze znaků skutkové podstaty trestného činu – bez ohledu na to, zda jde o znak základní nebo kvalifikované skutkové podstaty – byl naplněn neobvykle nízkou intenzitou a tato skutečnost výrazně ovlivnila společenskou škodlivost daného případu a snížila ji pod obvyklou mez natolik, že je namísto mírnější trestní postih, než jaký zákon obecně předpokládá. Podobný význam může mít i delší doba, která uplynula od spáchání trestného činu (§ 39 odst. 3 tr. zákoníku), aniž její délku zavinil pachatel. V uvedených případech může být mimořádné snížení trestu odnětí svobody odůvodněno též tím, že pachateli byl uložen vedle trestu odnětí svobody další druh trestu, např. trest zákazu činnosti nebo peněžitý trest, který vhodně doplní působení zmírněného trestu odnětí svobody.“

59. V rozhodnutí Nejvyššího soudu z 13. 6. 2012, sp. zn. 7 Tdo 302/2012, je vyjádřeno: „Délka trestního stíhání dosahující sedmnácti let je sama o sobě extrémním případem. Trestní stíhání se týkalo složité materie a bylo vedeno proti pěti obviněným, avšak okruh dokazovaných skutečností a rozsah prováděných důkazů v podstatě nijak nevybočily z obvyklého rámce případů závažné majetkové kriminality v hospodářské činnosti obchodních společností. Komplikovaností věci ani rozsahem dokazování nelze délku řízení přesvědčivě vysvětlit či zdůvodnit. V této spojitosti je třeba poznamenat, že nebylo dotčeno jen základní právo obviněných na projednání věci bez zbytečných průtahů, resp. právo na projednání věci v přiměřené lhůtě, ale také základní právo na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a rodinného života (čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod), neboť obvinění byli po extrémně dlouhou a tudíž nepřipustnou dobu vystaveni traumatizujícímu vlivu probíhajícího trestního stíhání a nejistotě, která z toho vyplývala pro jejich

soukromý a rodinný život. Za tohoto stavu, kdy byla základní ústavně garantovaná práva obviněných dotčena extrémně nepřiměřenou délkou řízení, se Nejvyšší soud ztotožnil s Vrchním soudem v Praze v tom, že míru tohoto porušení základních práv není způsobit efektivně kompenzovat trest na dolní hranici sazby stanovené v § 209 odst. 5 tr. zákoníku. Jde o trest odnětí svobody ve výměře pěti let, který je zákona nepodmíněný. Takový trest není žádnou skutečnou kompenzací. Uvedený trest, byť za velmi závažnou trestnou činnost, pokud je uložen s odstupem sedmnácti let, je jen holou represí uplatněnou v situaci, v níž je vztah trestného činu a trestu zeslaben tak, že nepodmíněný trest odnětí svobody sotva může mít nějaký rozumný účel. Nic na tom nemění ani namítaná závažnost trestného činu včetně okolnosti, že nebyla reparována vysoká škoda způsobená trestným činem. Kompenzace nepřiměřené délky řízení je především ústavním postulátem, což vyplývá z toho, že jde o kompenzaci za zásah do ústavně garantovaných základních práv. Tomu musí být podřízen také výklad ustanovení § 58 odst. 1 tr. zákoníku, jehož prostřednictvím lze naznačené kompenzace dosáhnout. Proto pokud toto ustanovení váže mimořádné snížení trestu odnětí svobody pod dolní hranici sazby na "okolnosti případu", lze mezi tyto okolnosti zařadit i mimořádně nepřiměřenou délku řízení. Pojem "okolnosti případu" podle § 58 odst. 1 tr. zákoníku není totožný s pojmem "okolnosti, za kterých byl čin spáchán" podle § 39 odst. 2 tr. zákoníku. Pojem "čin" je třeba chápat jako skutek v tom smyslu, že jím byl spáchán trestný čin. Pojem "případ" je třeba chápat jako trestný čin, který je zároveň předmětem trestního řízení, tedy jako kauzu, mezi jejíž okolnosti patří i délka doby, po kterou se řízení vede. Vystává-li nutnost kompenzovat extrémně nepřiměřenou délku řízení, Nejvyšší soud považuje za plně přijatelné opřít mimořádné snížení trestu odnětí svobody o zákonné hledisko vymezené v § 58 odst. 1 tr. zákoníku jako "okolnosti případu". Ostatně ustanovení § 39 odst. 3 tr. zákoníku výslovně ukládá soudu přihlídnout při stanovení druhu a výměry trestu mimo jiné k době, která uplynula od spáchání trestného činu a k délce trestního řízení, trvalo-li nepřiměřeně dlouhou dobu. Není tedy důvodu vylučovat výrazný časový odstup od spáchání činu a nepřiměřenou délku řízení z okruhu skutečností, které spadají pod zákonný znak "okolnosti případu" ve smyslu § 58 odst. 1 tr. zákoníku. Pokud Vrchní soud v Praze zmínil také řádný život obviněných v době po spáchání činu, jde rovněž o jedno z dílčích hledisek pro ukládání trestu podle § 39 odst. 1 tr. zákoníku ("chování pachatele po činu"). Proto lze způsob života obviněných v době po činu hodnotit v rámci okolností případu tak, že v dané věci nebrání mimořádnému snížení trestu pod dolní hranici sazby. Vrchní soud v Praze rozhodl o mimořádném snížení trestů odnětí svobody pod dolní hranici sazby z důvodů, které odpovídaly "okolnostem případu" ve smyslu § 58 odst. 1 tr. zákoníku. Námitkám, které proti tomu uplatnil nejvyšší státní zástupce, nemohl Nejvyšší soud přisvědčit.“

60. Z odůvodnění usnesení Nejvyššího soudu z 13. 10. 2021, sp. zn. 5 Tdo 23/2021, jímž byl dovoláním napadený rozsudek vrchního soudu zrušen a věc byla tomuto soudu vrácena, lze zdůraznit: „Rovněž bude nutné zohlednit skutečnost, že délka trvání trestního řízení v posuzované věci, a tím i doba od spáchání skutku se prodlouží opakováním odvolacího řízení, k čemuž obvinění žádnou měrou nepřispěli. Jde o přímo zákonem vyjmenovanou okolnost významnou pro ukládání trestu v § 39 odst. 3 tr. zákoníku, kterou bude třeba zvažovat při ukládání druhu i výše trestu v případě potvrzení či nového vyslovení viny obviněných. V této souvislosti považuje Nejvyšší soud za vhodné ještě upozornit na rozhodnutí č. 28/2020 Sb. rozh. tr., v němž byla řešena otázka použití ustanovení § 58 tr. zákoníku tam, kde soud shledá nízkou intenzitu naplnění zákonných znaků ve svém souhrnu a kvalitě, případně některou z polehčujících okolností (§ 41 tr. zákoníku) za naplněnou v takové intenzitě, že výrazně ovlivnila společenskou škodlivost daného případu a snížila ji pod obvyklou mez tak, že je namísto mírnější trestní postih, než jaký zákon obecně předpokládá.“ Nejvyšší soud v citovaném rozhodnutí rovněž připustil možnost mimořádného snížení trestu odnětí svobody tehdy, pokud pachateli byl uložen vedle trestu odnětí svobody další druh trestu, například peněžitý trest, který vhodně doplní působení zmírněného trestu odnětí svobody.

61. Ve shodě s nalézacím soudem i odvolací soud považuje v posuzovaném případě délku trestního stíhání jako okolnost významnou pro ukládání trestu v § 39 odst. 3 tr. zákoníku. Je nepochybné, že trestní stíhání včetně mediálního zájmu významným způsobem zasáhlo do života obžalovaného [příjmení] [jméno] [příjmení]. Nahlíženo optikou citované judikatury uložení trestu byť i na dolní hranici trestní sazby pět až deset let odnětí svobody by bylo za konkrétních skutkových okolností pro obžalovaného [příjmení] [jméno] [příjmení] nepřiměřeně přísné a je možné dosáhnout nápravy prvotrestaného pachatele trestem kratšího trvání za současného uložení peněžitého trestu. Ziskuchtivost, tedy snaha pachatele získat trestnou činností majetkový prospěch, se z titulu zákazu dvojího přičítání téhož jako přitěžující okolnost neuplatní u většiny majetkových trestných činů nebo trestných činů, kde snaha po získání majetkového prospěchu je znakem skutkové podstaty. V posuzovaném případě odvolací soud nezjistil nic, co by svědčilo o vyšším naplnění tohoto znaku.

62. Jak u tohoto obžalovaného, tak i u obžalovaných společností je v současné době již potlačena represivní složka trestu a zdůrazněna složka preventivní. Ta byla dostatečně zabezpečena předchozím uložením trestů zákazu činnosti; u společnosti Metrostav a.s. v mezidobí došlo i k posílení vnitřních opatření, která by měla páchání trestné činnosti bránit. Proto Vrchní soud v Praze i v novém rozhodnutí podle § 44 tr. zákoníku upustil od uložení souhrnných trestů ve vztahu k předchozím odsouzením obžalovaných.

63. Ze shora rozvedených důvodů Vrchní soud v Praze napadený rozsudek částečně zrušil a nově rozhodl tak, jak je shora uvedeno.

Poučení:

I. Proti tomuto rozhodnutí není řádný opravný prostředek přípustný.

II. Proti tomuto rozhodnutí lze podat dovolání v odsuzující části. Nejvyšší státní zástupce je může podat pro nesprávnost kteréhokoliv výroku, a to ve prospěch i neprospěch obviněného, obviněný pro nesprávnost toho výroku, který se ho bezprostředně dotýká. Obviněný může dovolání podat pouze prostřednictvím obhájce, jinak se takové podání nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno.

Dovolání se podává u soudu, který ve věci rozhodl v prvním stupni, do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti kterému dovolání směřuje. O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud ČR. Nutný obsah dovolání je vymezen v ustanovení § 265f tr. ř.

Praha 26. dubna 2018

JUDr. Hana Navrátilová
předsedkyně senátu